

MEMÒRIA ARQUEOLÒGICA DE LA INTERVENCIÓ
EFFECTUADA AL CARRER DEL SOTSTINENT NAVARRO,
4-6 (CIUTAT VELLA, BARCELONA)

(CODI MUHBA: 093/09)

Núm. Expedient i Dates de la intervenció:

Exp. DGPC: 470 K121 N-B 2009/1-4086: 7 de setembre al 2 d'octubre
de 2009

Exp. DGPC: 470 K121 N-B 2009/2-4224: 5 al 23 d'octubre de 2009

JOSÉ MANUEL ESPEJO BLANCO

Octubre de 2009

ÍNDEX

1. FITXA TÈCNICA
2. INTRODUCCIÓ
3. ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC
4. NOTÍCIES HISTÒRIQUES I INTERVENCIONS ANTERIORS
5. MOTIVACIONS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ
6. METODOLOGIA
7. DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS I DE LES TROBALLES
8. CONCLUSIONS
9. BIBLIOGRAFIA
10. FITXES DE LES UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES
11. MATERIALS MOBLES
  - 11.1 Inventari
  - 11.2 Dibuix
12. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA
  - 12.1 Documentació planimètrica
  - 12.2 Documentació fotogràfica

1. FITXA TÈCNICA

NOM DE LA INTERVENCIÓ	Sotstinent Navarro, 4-6
UBICACIÓ	Barri Gòtic, Districte de Ciutat Vella (Barcelona)
COORDENADES UTM Fus31N amb Datum ED50 (UB/ITC)	X: 431411 Y: 4185863 Z: 7'60 m s.n.m.
CONTEXT	Zona urbana
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva terrestre
CLASSE D'ACTIVITAT	Control i/o excavació
DATES D'INTERVENCIÓ	7 de setembre / 23 d'octubre de 2009
PROMOTOR	FECSA-ENDESA
EQUIP TÈCNIC	Direcció: José Manuel Espejo Blanco

2. INTRODUCCIÓ

Aquesta memòria recull els resultats de la intervenció arqueològica (**Codi MUHBA: 093/09**) que es va desenvolupar al carrer del Sotstinent Navarro, 4-6 (Ciutat Vella, Barcelona), a tocar del traçat de l'antiga muralla de *Barcino*, i afectat per la propera construcció d'una estació transformadora subterrània per part de l'empresa Fecsa Endesa.

La direcció tècnica ha estat assumida per l'arqueòleg José Manuel Espejo Blanco, de l'empresa **ÀTICS, S.L., Gestió i Difusió del Patrimoni Històric i Arqueològic**, i sota supervisió del **Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat** i del **Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de Barcelona, Institut de Cultura**, que en va redactar el projecte d'intervenció arqueològica.

Les tasques arqueològiques van desenvolupar-se entre els dies 7 de setembre i 23 d'octubre de 2009.

El control arqueològic tenia com a objectiu detectar i documentar possibles estructures antigues que poguessin veure's afectades per les obres, ja que el lloc on aquestes es desenvolupaven es troba inclòs en una "Zona d'Interès Arqueològic" d'un destacat valor, donat que es troba relacionat amb un sector històric molt important per a Barcelona.

Hem de senyalar que en aquest mateix espai ja es va realitzar una intervenció arqueològica l'any 2007 (Codi MUHBA: 099/07), dirigida per l'arqueòleg Pablo Martínez Rodríguez, de l'empresa Fragments, i durant la qual es van exhumar restes d'un ampli ventall cronològic, des d'un moment altimperial, passant per una estratigrafia i estructures tardoantigues, medievals, modernes i contemporànies. Aquella intervenció va esgotar l'estratigrafia arqueològica en tota la seva extensió, a excepció d'algunes unitats estratigràfiques negatives (sitges i pous) que no van poder finalitzar-se per qüestions de seguretat.

No obstant això, amb posterioritat es va replantejar la superfície que quedaria afectada per la construcció del centre de transformació elèctrica, i finalment la superfície afectada va ser més àmplia que la prevista en un primer moment. Així, es va plantejar la necessitat de terminar d'excavar les unitats estratigràfiques que havien quedat pendents anteriorment i, també, excavar en extensió els nous espais que no van ser objecte d'intervenció el 2007. En aqueix sentit, s'ha degut ampliar l'excavació uns 6 m² en ambdós extrems (nord-oest i sud-est) de l'àrea afectada en l'anterior excavació.

3. ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC

La ciutat de Barcelona es troba dins d'un terme municipal que s'estén a la costa de la mar Mediterrània en una plana d'uns 5 km. d'amplària (l'extensió total del terme és de 91,41 km²), limitada al NW per la serra de Collserola (que culmina a 512 m al cim del Tibidabo), entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs. La seva funció de capital ha estat sens dubte afavorida per la situació geogràfica d'aquesta plana, on conflueixen els dos grans eixos de comunicació que travessen en direcció Nord-Sud la Catalunya central (el Llobregat i l'eix dels rius Besòs-Congost-Ter) i que accedeixen a la ciutat a través del congost de Martorell el primer i del coll de Finestrelles, sota el turó de Montcada, el segon.

El Barcelonès comprèn el territori estès entre la Mediterrània i la Serralada Litoral, en el tram conegut per serra de Collserola, és a dir, entre els estrets de Martorell i de Montcada, per on els rius Llobregat i Besòs, respectivament, s'encaminen a la mar. Des del punt de vista de la morfologia, és fàcil identificar, al Barcelonès, dues grans unitats: Collserola i el Pla de Barcelona, que és a on s'ubica la ciutat de Barcelona, i per tant és aquella unitat morfològica que ens interessa.

El Pla de Barcelona és limitat per la Serralada de Collserola, i a migjorn, per la falla que segueix, ran de mar, des de Garraf i el turó de Montjuïc que és el punt més elevat, pels turonets dels Ollers, del Tàber, de les Fazies, de la Bota, fins el turó de Montgat, més enllà del Besòs.

La falla, originada al moment de la fractura del Massís Catalano-Balear, dibuixà el que, a grans trets, havia de ser la costa catalana. Per això, el pla inclinat del peu de Collserola és de basament paleozoic i d'estructura tabular, havent estat afectat per tots els moviments orogènics alpins. En el miocè i el pliocè, damunt del sòcol paleozoic se sedimentaren dipòsits marins, dels quals són testimonis el seguit de turons suara anomenats. El Pla, que des de Collserola va baixant suaument i

d'una manera regular, en el punt de contacte entre la Ciutat Vella i l'Eixample, es produeix una ruptura de continuïtat amb la presència d'un salt o esglaó d'uns vint metres, clarament visible en la morfologia urbana. Aquest tall va ser aprofitat per la defensa, recolzant-hi les muralles, o per a l'economia, instal·lant a les Moles diversos molins aprofitant el sallent.

Així doncs, el Pla es pot dividir en tres sectors: El Pla inclinat, els turons arran de mar, i el pla de baix, que correspondria a la zona compresa entre l'esglaó i el mar. En aquest sector hi dominen materials al·luvials més fins aportats per rieres, torrents i les aigües d'escorrentiu que baixen de la serra i, també, dels corrents marins. Aquesta acció sedimentària de la plataforma presenta una sèrie de característiques que ha permès definir-la com un procés cíclic. Sembla que allà on l'efecte dels torrents no ha estat tan violent, es poden diferenciar tres nivells que es superposen quasi sempre en el mateix orde i que es repeteix cíclicament unes tres vegades, és per aquest motiu que se'l coneix com "tricycle". Aquests nivells son de baix a dalt:

- Argiles vermelles de procedència col·luvial i que seria la conseqüència d'un sòl format en condicions de clima semblant al de les regions tropicals humides, es a dir, una fase humida i una altra de seca.
- Llims groguencs d'origen eòlic, loess, i que sembla que es formarien amb un clima sec i fred.
- Per últim, trobem el tortorà. Aquestes crostes calcàries s'haurien format en períodes de transició entre els dos climes anteriors, és a dir, més humit que durant el loess perquè hi hagués circulació de carbonat càlcic, però més càlid que el primer nivell, per tal que s'evaporés l'aigua.

En aquest nivells anirien incidint els diferents torrents i rieres, encaixant-se i produint formacions al·luvials i col·luvials de llims i argiles poc consolidades, la qual cosa explicaria l'aparició esporàdica de llengües de còdols i graves que trenca aquest cicle.

4. NOTÍCIES HISTÒRIQUES I INTERVENCIONS ANTERIORS

Els orígens de la ciutat de Barcelona se situen al Mont Tàber, molt a prop del mar i dominat al sud pel promontori de Montjuïc, que facilita la defensa del seu litoral. Ben aviat, però, els límits s'anaren expandint pel pla, on només s'aixequen, cap al nord, els turons de Monterols, el Putget, la Creueta, el Carmel, la Muntanya Pelada i el turó de la Peira.

Des del punt de vista urbanístic, podem diferenciar tres zones dins la ciutat. Prop del mar i dominat al sud pel gran promontori de Montjuïc hi ha el nucli antic, que resta emmurallat fins la desaparició de les muralles, a mitjans del segle XIX. Aquest espai inclou d'una banda, un nucli central conegut com a barri gòtic que correspon, *lato sensu*, a la primitiva ciutat romana. Al seu voltant hi trobem tot un seguit de petites viles que es van formar en època medieval, dins el perímetre de les muralles aixecades al segle XIII. Aquestes viles noves són els actuals barris coneguts amb els noms de les esglésies que els centralitzen: del Pi, de Santa Anna, de Sant Pere, de Santa Maria del Mar i de la Mercè. Els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir, la Rambla i el Raval, començaren a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins el tercer recinte fortificat de la ciutat que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.

En segon lloc tenim tot un seguit de pobles que neixen entorn de la ciutat, i que n'acabaran formant part a finals del segle XIX. Per últim hi trobem l'Eixample, una àmplia zona quadrada, de carrers amples, planificada a la segona meitat del segle XIX, seguint el Pla d'Ildefons Cerdà, quan ja s'havien enderrocat les muralles que impedièren el creixement urbanístic de Barcelona.

La intervenció s'ha desenvolupat en el barri gòtic, el qual està delimitat pels actuals carrers de Fontanella al nord, la Rambla a l'oest, la Via Laietana a l'est i el mar al sud. Concretament, la zona intervinguda es troba a tocar de la muralla

romana per la seva part exterior, a la banda est de la ciutat, en el que era el *suburbium* de la colònia *Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino*, fundada entre els anys 15-5 a.n.e., com a conseqüència de les reformes territorials i administratives ordenades per August.

El barri gòtic és el nucli més antic de la ciutat i el seu centre històric, on es troben la majoria dels edificis i carrers amb significació històrica de la ciutat. Al llarg dels segles ha assumit el paper de centre de representació política i institucional i està compost al mateix temps per diferents barris històrics que conserven la seva pròpia personalitat: el Call, Sant Just i Pastor, Santa Maria del Pi, la Catedral, Santa Anna, Mercè i Palau.

Els eixos d'urbanització històrics del barri corresponen al *decumanus maximus* i el *cardo maximo* romà en la part més alta de l'antic Mont Tàber (Plaça de Sant Jaume). El primer aniria des de la Plaça Nova pels carrers del Bisbe, de la Ciutat i part del de Regomir; el segon, des de la porta del Call, pels carrers del Call, Llibreteria i baixada de la Presó, fins a la Plaça de l'Àngel. Al mateix temps s'assenyala com a *decumani minore* el carrer de Sant Domènec del Call i Gegants. Com a *cardine minore* la baixada de Santa Clara i el carrer de la Pietat.

L'estructura general del barri va arribar intacta fins al segle XIX, si bé la morfologia interna havia canviat dràsticament durant el segle XVIII per la gran densificació soferta: es van subdividir els grans casalots en pisos irregulars i faltats de serveis, es va aprofitar tota parcel·la, suprimint els horts que persistien, creant habitacions mal il·luminades i poc ventilades i es va derrocar la casa antiga per a construir una nova amb un increment desmesurat de l'alçària.

El segle XIX serà el de les grans transformacions en l'estructura i morfologia del Gòtic. La transformació de cementeris parroquials en places públiques, el buidatge de grans edificis amb el seu consegüent canvi d'ús, el derrocament de les muralles i d'altres actuacions urbanístiques, van provocar que el Gòtic es

començara a veure com a patrimoni col·lectiu de prestigi i com a valor d'ús per la seva centralitat territorial i històrica, que feia falta preservar.

Mereixen una especial atenció en aquest apartat les muralles romanes de la ciutat ja que es troben a tocar del lloc de la intervenció. Fou construïda en el moment de la fundació de la colònia per delimitar el perímetre de l'àrea urbana. Segons testimonis conservats, la primera cortina defensiva, de 2 m de gruix i uns 9 m d'alçada, estava constituïda per dos paraments d'aparell petit d'*opus certum* i un reompliment d'*opus incertum* inserida tota sobre un fonament de grans pedres irregulars. El perímetre de la muralla, que tenia 1270 m, segueix un traçat rectangular amb els angles lleugerament aixamfranats, per adaptar-la a la topografia del Mont Tàber. A la meitat de cada costat estaven situades les quatre portes (*Praetoria*, *Decumana*, *Principalis Sinistra* i *Principalis Dextra*) unides pels dos carrers principals (*Decumanus Maximus* i *Cardo Maximo*).

En època tardoromana (a finals del segle IV, MIRÓ, 2005) la muralla alt imperial va ser totalment reforçada. S'adossà llavors per l'exterior una altra cortina de 9 m d'alçada i es dobla el gruix que passa a ser de 4 metres, fet amb d'*opus quadratum*, carreus de grans dimensions, ben escairats, que en una part foren reaprofitats dels monuments funeraris i religiosos d'extramurs, els quals, per raons militars, van ser sistemàticament desmuntats. Un nucli d'*opus caementicium*, rebliment de formigó dins el qual es van trobar nombroses restes arquitectòniques i escultòriques reutilitzades, uneix ambdós paraments.

La muralla es reforçà amb un nombrós conjunt de torres de planta rectangular i circular (entre 75 i 78) en els angles i les portes. Les torres estaven construïdes sobre una planta massissa feta de forma contínua, amb la mateixa tècnica de la resta de la cortina. Tenien dos pisos d'aparell petit d'*opus certum* amb finestres de mig punt i portes en el primer pis per tal de mantenir la continuïtat del pas de ronda. La planta de recinte que tancava aquesta muralla no va variar respecte al fundacional, encara que al costat sud-est es construï un "*castellum*" o cos

defensiu, potser per augmentar la protecció pel costat de mar. La població va créixer a l'interior i l'exterior del recinte romà, fins que a mitjans del segle XIII Jaume I va permetre fer edificacions adossades a la muralla i obrir-hi finestres, mentre en feia construir una altra de nova per tal d'ampliar el recinte de la ciutat. D'aquesta manera la muralla romana va anar desapareixent, emmascarada per noves construccions; a més, una gran part fou enderrocada el segle XIX, si bé l'enderroc començà al final del segle XIV. Avui dia és visible una bona part del seu traçat des del carrer del Sotstinent Navarro, l'Avinguda de la Catedral o la Via Laietana les quals ens assenyalen el límit del recinte urbà fins ben entrada l'Edat Mitjana (AA.VV, 1992a).

Respecte de les actuacions arqueològiques que s'han realitzat en els últims anys en l'àrea propera a la zona de la nostra intervenció hem de mencionar primerament un focus d'intervencions a la Plaça de Sant Miquel on des dels anys 60' s'han anat duent excavacions arqueològiques que van donar com a resultat la identificació d'una *domus* de planta quadrada, part d'un conjunt termal i un *cardo minor*. Posteriorment, a la dècada del 1980, es varen dur a terme una altra tongada d'intervencions arqueològiques destinades bàsicament al control de les restes arqueològiques excavades a les dècades anteriors. El 1989, es va dur a terme una actuació en una de les zones encara no intervingudes i que va afectar l'àrea de la plaça delimitada pels nous edificis de l'Ajuntament i la Baixada de Sant Miquel, intervenint en una superfície aproximada de 450 m², i rebaixant fins a una fondària de quatre metres. Es van arribar a diferenciar tres fases consecutives d'època romana (GRANADOS *et alii*, 1993).

També destaquem la intervenció efectuada al carrer de la Ciutat, 3, que, en diferents fases d'excavació, va desenvolupar-se entre juliol de 2007 i maig de 2008. Es van documentar diferents estructures datables entre els segles I i XVIII. Destaca un mur amb un brançal de porta paral·lel al carrer de la Ciutat, realitzat amb tècnica d'*opus vittatum*, i que sembla correspondre's a part de la façana d'un edifici, possiblement públic, que obriria al *decumanus maximus* (MORENO, 2008).

Respecte de la muralla romana, són varies les intervencions que s'han desenvolupat al llarg dels anys. Ja Serra Ràfols va efectuar entre les dècades dels 50 i 60 del segle passat un seguit d'actuacions arqueològiques, fonamentalment als perímetres nord i est de la mateixa (SERRA RÀFOLS, 1959, 1967). Igualment, a finals de la dècada dels vuitanta s'efectuà una gran intervenció arqueològica a l'actual Avinguda de la Catedral (aleshores s'hi trobava el carrer Corríbia i nombrosos habitatges) (AA.VV., 1992b). Els resultats foren la documentació de les ocupacions medievals i modernes localitzades a tocar muralles com ara la vilanova del Arcs. A destacar que a les excavacions davant de la muralla romana, al costat mateix de la torre núm. 3, sí que es va poder documentar un fossat probablement defensiu exterior amb unes mides de 20 metres d'amplada per 4'5 metres de profunditat (AA.VV., 1992b, 1993).

El 1996 es realitzà una intervenció al solar 30-32 del carrer del Sotstinent Navarro, entre els carrers Pom d'Or i Jupí. El rebaix general efectuat de 50 cm va permetre documentar paviments i estructures molt arrasades de l'última fase de l'edifici. Es van realitzar dues cales que van donar a conèixer una etapa anterior, formada per paviments ceràmics associats a dos grans contenidors amortitzats per materials d'enderrocs del segle XVIII. Per sota d'aquestes estructures, es documenta un mur associat amb material del segle XVII i dos estrats, un format per sorres, situat a la part sud del solar i un altre format per argila amb carbons i restes de ceràmica de cronologia romana (GRANADOS, 1996).

Per últim, entre els mesos de novembre i desembre de 2007 es va realitzar una intervenció arqueològica al mateix carrer del Sotstinent Navarro, 4-6, davant el projecte de trasllat d'una estació transformadora de FECSA-ENDESA just a tocar la muralla romana d'aquell sector. A l'excavació preventiva van aparèixer una sèrie d'estructures excavades al subsòl com sitges, pous, dipòsits (des de cronologia tardoromana fins a contemporània), i un mur altimperial (MARTÍNEZ, 2010).

5. MOTIVACIONS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ

Les motivacions per les quals s'ha fet necessari un seguiment arqueològic es deu, com ja hem comentat més amunt, al fet que les obres es desenvolupen en un espai inclòs en una "Zona d'Interès Arqueològic" d'un eminent valor, donat que es troba relacionat amb un sector històric molt destacat per a la ciutat.

En el cas concret que ens ocupa, aquest interès ve donat per la presència d'estructures de diferents èpoques a la zona afectada. Les més significatives són:

- El lloc de la intervenció es troba a l'espai immediat al recinte emmurallat romà (entre les torres 21 i 22), en el *suburbium* de la ciutat romana, on es localitzen vil·les, xarxa de camins i necròpolis.
- Forma part de l'àrea ocupada per habitatges de la ciutat medieval, en un indret urbanitzat a partir dels segles XI-XII i que va ser enderrocat amb l'obertura de la Via Laietana.
- El lloc proposat es localitza en un espai protegit (fitxa 133 del Pla especial de protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del districte 1-C, *Conjunt de la Muralla romana*) en raó de situar-se a tocar del traçat de l'antiga muralla romana de *Barcino*.
- La muralla i el seu entorn estan declarats BCIN.
- A finals de 2007 es va fer una intervenció arqueològica en aquest espai. Es va documentar la rasa d'espoli d'un mur altimperial, estratigrafia tardoantiga, i sitges i pous d'època alt medieval i moderna. També es va documentar una part de la fonamentació de les dues torres de la muralla romana.

En aquest sentit, els objectius de la nostra intervenció eren diversos:

- ✓ Buidar de sauló, amb el qual es va protegir, l'espai excavat al 2007, preservant les restes arqueològiques conservades al subsòl.

- ✓ Completar l'excavació de les UE negatives que van quedar pendents per motius diversos: de seguretat, existència de mobiliari urbà que n'impedia l'excavació completa, o presència d'estructures arqueològiques en cotes superiors que havia que desmuntar abans d'accedir a les inferiors. En cas que fos necessari, primer desmuntar i/o eliminar les estructures que calguessin per poder assolir els nostres objectius, previ permís per part de la Direcció General del Patrimoni Cultural.
- ✓ I en tercer lloc, excavar en extensió aquells espais que no van ser objecte d'intervenció l'any 2007, doncs la superfície afectada per la construcció del Centre de Transformació era més grossa a la prevista inicialment.

6. METODOLOGIA

Per a aconseguir els objectius marcats és necessari adoptar una metodologia sistemàtica i que se'ls adequi. En relació amb la metodologia de registre, la seqüència estratigràfica s'estableix amb el propòsit d'entendre la formació, delimitació, estructuració i ordre de deposició dels diferents estrats. De la mateixa manera, ajuda a interpretar els diversos processos sedimentaris i postdeposicionals que s'han anat produint al llarg del temps a la zona afectada. Sota aquestes premisses, s'ha establert un registre detallat dels diferents estrats que configuren la zona intervinguda utilitzant per a fer-ho el sistema d'Unitats Estratigràfiques (UE), que es pot seguir a E.C. HARRIS (1990) i A. CARANDINI (1997), sistema acceptat àmpliament i secundat a Catalunya des de fa tres dècades (TRÓCOLI, SOSPEDRA, 1992). Aquest mètode permet analitzar de forma individualitzada cadascuna de les incidències que afecten la seqüència estratigràfica. La caracterització de les diferents unitats estratigràfiques es detalla en una fitxa. Aquí s'hi registren tots els paràmetres que permeten la seva correcta identificació i descripció, així com també la seva relació física respecte a la resta de les unitats estratigràfiques del jaciment.

La identificació d'una UE s'estableix mantenint l'ordre estricte d'aparició durant el procés d'excavació i es duu a terme generalment utilitzant una clau de tres o quatre dígit, començant tota la seqüència numèrica pel número 100 ó 1000. Aquesta forma de procedir s'utilitza amb la finalitat d'evitar qualsevol alteració de la seqüència numèrica o algun tipus d'interferència en cas que, durant el procés, sorgeixi una estratigrafia complexa que obligui a acumular unitats estratigràfiques.

En aquest cas concret hem adoptat un sistema específic, donat que la nostra intervenció és la continuació d'una altre anterior portada a terme en el mateix lloc però per l'empresa Fragments (MARTÍNEZ, 2010) i creiem que ambdues intervencions han de veure's com una mateixa unitat. En aquest sentit, hem

mantingut la nomenclatura emprada per Martínez, i que és pròpia del concepte de “fet arqueològic”, utilitzat per registrar la globalitat de cada Unitat Estratigràfica, és a dir, la identificació d’aquests “fets” amb dues lletres per diferenciar el tipus (i que sigui concorde amb la seva funcionalitat primària), més el nombre correlatiu corresponent¹. En aquest cas el llistat és el següent: PO: pous, SJ: sitges, MR: murs, FS: fosses, CL: claveguera. Per altre part, per facilitar la relació de les nostres unitats estratigràfiques amb les de l’excavació anterior hem mantingut la mateixa numeració però traspasant la seqüència de les UE 1000 i següents a les UE 2000 i següents de la nostra intervenció²; i hem distingit les UE noves, inexistents a la intervenció precedent, amb els dígit 2300 i següents.

La documentació de la intervenció es completa amb les fitxes de les UE documentades, l’inventari dels material mobles exhumats³, i un registre gràfic, que inclou dibuix del material més significatiu, plantes i seccions planimètriques, i una selecció fotogràfica de les evidències més representatives del desenvolupament dels treballs.

Les cotes han estat establertes en metres sobre el nivell del mar (m s.n.m.).

---

¹ Aquests sistema, que va ser adaptat des del mètode de registre de Lattes, és força utilitzat dins l’arqueologia lleidatana (JUNYENT, LÓPEZ, OLIVER, 1992; ALONSO, LÓPEZ, 2000). Hem conservat la numeració de la intervenció anterior, i utilitzat la xifra 100 i següents per les noves estructures aparegudes.

² És a dir, la UE 1001 de la intervenció de Fragments és la UE 2001 de la nostra, la UE 1002 és la UE 2002... o la UE 1057 és la UE 2057, etc.

³ El material arqueològic recuperat s’ha codificat segons els següents criteris, 093 (número de la intervenció arqueològica) – 09 (any del permís) – núm. de UE (Unitat Estratigràfica) – Núm. inventari (número de diferenciació de les peces més significatives).

7. DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS I DE LES TROBALLES

Ja hem comentat en el capítol 2 de la Introducció, que aquesta intervenció és la continuació d'una altra efectuada per l'empresa Fragments i dirigida per l'arqueòleg Pablo Martínez al 2007 (Codi MUHBA: 099/07)⁴. Aquella intervenció va exhaurir l'estratigrafia arqueològica, a excepció d'algunes UE negatives (sitges i pous) que no van poder finalitzar-se per diverses raons ja comentades en l'apartat 5. Tot aquest espai va quedar protegit per sauló després dels treballs arqueològics tot esperant l'inici de les obres (**Fotografia 1**). No obstant això, en un replantejament posterior es va veure que l'afectació de la mateixa seria més amplia que la prevista inicialment, uns 6 m² més en ambdós extrems (nord-oest i sud-est) de l'àrea afectada, entre les torres 21 i 22 de la fortificació tardoromana. Així doncs, atenent als treballs pendents, primer van controlar el buidament de sauló que cobria les estructures excavades el 2007. Aquestes feines es van fer amb una màquina Bob Cat, deixant una petita capa final de protecció que es va extreure manualment, per no malmetre les estructures conservades (**Fotografies 2 i 3**). Després vàrem continuar l'excavació de les estructures inacabades el 2007, realitzant prèviament les tasques de desmuntatge i/o eliminació d'estructures que fossin necessàries. Finalment vam obrir en extensió, i excavar fins arribar al terreny geològic, uns 6 m² en els dos extrems de la cala per salvaguardar les restes arqueològiques presents en la totalitat de la superfície afectada per l'obra (**Fotografies 4 i 5**).

FINALITZACIÓ DE LES TASQUES PENDENTS DES DE LA INTERVENCIÓ DEL 2007, I DESMUNTATGE I/O ELIMINACIÓ D'ESTRUCTURES PREVIST AL PROJECTE D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA

---

⁴ Volem expressar el nostre agraïment a Pablo Martínez i Vanessa Muñoz per la seva amabilitat al haver-nos deixat consultar tant la memòria com les planimetries de la seva excavació facilitant així la nostra tasca.

Juntament a l'excavació de les estructures que quedaven pendents, també es van haver d'eliminar altres que ja havien estat excavades al llarg de la intervenció del 2007. La relació de les mateixes, amb les cronologies assignades per Martínez, era la següent: una sitja (SJ-4, medieval), quatre pous (PO-1, modern; PO-2, modern; PO-3, medieval; i PO-9, medieval), tres fosses (FS-11, medieval; FS-12, medieval; FS-13, medieval) i dos murs (MR-18 i MR 19, medievals, pertanyents a una mateixa estructura tallada a la part central per la construcció del pou PO-3).

Per altra banda, restaven 8 estructures per finalitzar la seva excavació, i eren les següents:

- **SJ-5 (Fotografia 6):** Aquesta sitja (retall UE 2018 i reomplerta per la UE 2019) es va rebaixar en la intervenció del 2007 fins a una cota de 5'35 m s.n.m. **(Fotografia 7)**, cota a la qual es va deixar d'excavar per motius de seguretat i va ser datada en el segle XI. A la nostra intervenció, després de rebaixar el terreny que retallava la sitja, van buidar-la fins la cota final, a 4'80 m s.n.m. **(Fotografia 8)**. Es tracta d'una sitja de secció el·lipsoïdal i fons pla, amb un diàmetre màxim de 1'5 m. En els 54 cm que van rebaixar nosaltres, el sediment no va proporcionar cap resta material.
- **SJ-6 (Fotografia 9):** Aquesta sitja (retall UE 2020, reomplerta per la UE 2021) sí que va ser rebaixada fins la cota final al 2007, excepte una part que quedava sota un dels focus que il·luminen la muralla. Té secció el·lipsoïdal, fons pla i 1'5 m de diàmetre màxim. Segons Martínez, els materials exhumats daten l'estructura en el segle VI, encara que l'estratigrafia la situa amb posterioritat al segle VIII. Nosaltres vam finalitzar la feina desmuntant el focus i extraient el sediment restant. Una vegada conclusos aquests treballs podem fer dues apreciacions. Per una part, hem d'indicar que els materials inventariats ens han donat una cronologia alt medieval molt clara, dels segles IX-X (reduïdes grolleres: olles amb bandes paral·leles i cossis), és a dir, posterior al segle VIII com ja havia indicat Martínez (la sitja retalla l'estrat UE 2005, datat entre els segles finals del V-

principis del VI); per altra banda, durant els treballs vam detectar que aquesta sitja retallava un pou (PO-103) (**Fotografies 10 i 11**), el material del qual el situa probablement entre els segles I-III, altimperial, però no queda gaire clar, i podria ser baiximperial. Martínez deia que la SJ-6 havia donat material del segle VI⁵, però que l'estratigrafia relacionada la situava amb una cronologia *post quem* segle VIII. Pensem que és possible que els materials senyalats es corresponguin en realitat amb el farciment del pou i no de la sitja, doncs hem d'advertir que el sediment dels dos farciments eren molt semblants i la seva diferenciació molt complicada.

- **SJ-7 (Fotografia 12)**: Aquesta (retall UE 2027 i reomplerta per l'estrat UE 2028) es va rebaixar fins una cota de 5,64 m s.n.m. on era el fons de la sitja, però es va deixar una part sense excavar perquè tenia a sobre l'estructura MR-18 (UE 2026), de cronologia medieval segons l'excavació de 2007. Tenia un diàmetre de 1'6 m. Els materials ceràmics que va proporcionar aquella intervenció dataven la sitja en època romana, però es va trobar una moneda al seu interior que donava una cronologia entre Carlemany (768-814) i Lluís l'Infant (899-911), per la qual cosa li van atorgar finalment una cronologia alt medieval. Amb el permís administratiu, nosaltres vam desmuntar el mur MR-18 i concloure el buidament de la sitja, que també compta amb secció el·lipsoïdal i fons pla (**Fotografies 13 i 14**). El escàs material ceràmic recuperat dóna una cronologia romana al voltant del segle V, però nosaltres només van buidar una part molt petita del total. En qualsevol cas, això és coincident igualment amb els resultats de l'excavació de Fragments, doncs el seu material també remetia a època romana, però va ser la moneda la que va donar la cronologia final alt medieval.

---

⁵ No obstant, Martínez parla en el apartat "5.3. Fase medieval" sobre aquesta sitja d'uns materials vidrats (2 fragments) que ell dataria al voltant del segle XIV, encara que en l'apartat "6.1." no fa menció d'ells i torna a dir que els materials són del segle VI però l'estratigrafia posterior al VIII. Potser aquests 2 fragments són una intrusió, però en qualsevol cas els materials que nosaltres vam exhumar són virtualment idèntics a d'altres recuperats en altres estructures de la intervenció i formen part d'un conjunt força homogeni i coherent.

- **SJ-8 (Fotografia 15):** Aquesta estructura és la que va donar més discrepàncies entre l'excavació del 2007 i la nostra. Va ser definida com a una sitja (SJ- 8: retall UE 1008 i reomplerta per la UE 1012⁶) que es va rebaixar fins a una cota de 5,30 m s.n.m., a la qual es va deixar d'excavar per motius de seguretat. Tenia un mur, UE 2022, a la banda nord-oriental construït per sostenir la terra no compactada de l'interior de la sitja SJ-4, totalment excavada el 2007.⁷ Va ser datada, en base als materials recuperats, en el primer terç del segle XVIII. Per poder continuar el rebaix pendent, vam desmuntar part del mur UE 2022 i rebaixar de cota el sòl que retallava l'estructura (**Fotografies 16-18**). Al desmuntar part de les pedres es van recuperar alguns fragments de ceràmica tardoromana, però sens dubte han de pertànyer a la sitja SJ-4 que contenia materials romans amb els quals es barrejarien. Una vegada iniciat el nostra rebaix vàrem constatar dues coses: primera, que el material ceràmic que ens apareixia pertanyia al segle XV (blau gòtic català, blau i reflex valencià). I segon, que l'estructura no era una sitja sinó un pou (PO-100). Nosaltres vam rebaixar quasi un metre més de fondària (fins la cota 4'55 m s.n.m.) i van comprovar que les parets de l'estructura, una vegada arribat al final del mur UE 2022, mantenien una caiguda vertical i paral·lela adquirint una secció amb forma cilíndrica, amb un diàmetre de 1'35 metres. El sediment era d'una matriu argilosorrenca, molt humida i difícil de extreure, amb pedres, ceràmica i material constructiu. No podem descartar que les discrepàncies cronològiques entre les dues excavacions es pogueren deure a una amortització en dos moments diferents, una primera al segle XV i una més tardana a principis del XVIII.
- **FS-10:** A l'extrem nord-est de la cala van localitzar la fossa FS-10, de funcionalitat indeterminada, que es trobava amortitzada en època tardoantiga, encara que també podria ser altimperial, però no va ser

⁶ Hem mantingut la numeració equivalent: UE 2008 i 2012.

⁷ A la intervenció de 2007 es va documentar un altre pou (PO-9) que també tenia, a la banda nord, un petit mur igualment construït per contenir les terres no compactades del rebliment d'una estructura, la fossa FS-11.

excavada totalment perquè es trobava sota un dels focus d'il·luminació de la muralla i s'endinsava vers el perfil nord-oest de la cala. No obstant, nosaltres no la vam trobar. És possible que es tractés d'una estructura de molt escassa entitat i que fos destruïda per la màquina durant els treballs de neteja, a pesar de la nostra vigilància. A prop d'aquest punt va aparèixer un pou (PO-107) i en un primer moment van creure que es tractava de la FS-10. Aquest és el motiu de que la numeració de les UE d'una i l'altra siguin equivalents (FS-10: retall UE 1051, reompliment UE 1052; PO-107: retall UE 2051, reompliment UE 2052). No obstant, després de la projecció planimètrica es va comprovar que no eren coincidents una respecte de l'altra. Sobre les cronologies: la de la FS-10 no es va poder establir amb precisió doncs estava amortitzada per un estrat tardoantic i se li va atorgar una datació tardoantiga o altimperial. Per la seva banda, la datació del PO-107 és alt medieval (segles IX-X)⁸. En tot cas, la ubicació del PO-107 encaixa millor amb l'estructura EI-15, encara que la cronologia tampoc coincideix, doncs aquesta va ser designada com moderna i no alt medieval.

- EI-14: L'estructura EI-14 va ser considerada indeterminada ja que també es va localitzar just a tocar el perfil nord-oest de la cala, quedant inicialment fora de la zona afectada per la construcció de l'ET. Amb l'ampliació quedava, òbviament, dins de la mateixa. Va ser datada en època moderna a partir del material exhumat. En aquest mateix punt nosaltres van trobar la sitja SJ-105, pel que suposem que es tracta de la mateixa estructura. Però la cronologia no és coincident, doncs aquesta sitja té una filiació baiximperial molt clara, i no podem resoldre les circumstàncies d'aquesta desavinença.
- EI-15: Aquesta estructura (retall UE 1053 i reompliment UE 1054) es troba en les mateixes condicions que l'anterior. Només es va excavar una petita porció de la mateixa (més petita encara), doncs quedava majoritàriament sota el perfil nord-oest de l'àrea intervinguda, i també se li va atorgar una cronologia moderna. En aquest punt vam documentar un pou PO-107, és a

---

⁸ Els resultats i característiques d'aquestes UE, pou PO-107, es detallaran al següent apartat.

dir, que creiem que es tracta de la mateixa estructura, però tampoc en aquesta ocasió la cronologia és concordant, doncs com ja hem dit anteriorment el pou està amortitzat clarament en època alt medieval.

- MR-25: Per últim, al centre de la cala i en orientació nord-oest/sud-est, es va documentar la rasa d'espoli (UE 1017) del mur MR-25 (UE 1016), que conservava només dues pedres al sector central si bé a l'extrem sud-est de la cala, a tocar del perfil, s'havien conservat les dues cares del mur **(Fotografies 19 i 20)**. La rasa d'espoli estava amortitzada per un estrat baiximperial, la qual cosa significava que podia tenir una cronologia altimperial. Nosaltres hem pogut confirmar aquesta hipòtesi⁹.

AMPLIACIÓ DE L'ESPAI INTERVINGUT I EXCAVACIÓ DE LES NOVES ESTRUCTURES ARQUEOLÒGIQUES

Les noves estructures arqueològiques van aparèixer quan es va ampliar l'àrea d'intervenció, uns 6 m² més als dos extrems sud-est i nord-oest de la cala —excepte una, que la van descobrir en el procés d'excavació de la sitja SJ-6—. Al llarg d'aquests treballs hem pogut documentar 6 fases o ocupacions diferenciades: contemporània, moderna, baix medieval, alt medieval, baiximperial i altimperial.

FASE CONTEMPORÀNIA

Els resultats d'aquesta fase ratifiquen els ja obtinguts per Fragments. Bàsicament, es tractava de dos estrats superficials (UE 2000: de matriu argilosorrenca, i 2001: més argilós) datats al segle XX. Aquests dos estrats cobrien una capa de ciment d'uns 2-4 cm de gruix (UE 2066) sota de la qual es troben les restes arqueològiques **(Fotografies 5 i 21)**. Aquesta capa de ciment cobria tota l'àrea intervinguda i s'adossava a la base dels fonaments de les torres 21 i 22 (UE 2057 i 2058 respectivament).

---

⁹ Els resultats s'explicaran al següent apartat (FASE ALTIMPERIAL).

FASE MODERNA

D'aquesta fase es va documentar al 2007 un estrat (UE 1002) i dos pous (PO-1 i PO-2). L'estrat que nosaltres hem documentat, i que podria correspondre's amb la UE 1002, és el UE 2002 amb la qual existeixen analogies amb les cotes i la coloració i matriu del sediment. No obstant, el material que ens va proporcionar no es gens aclaridor i l'hem situat com a "Indeterminat" a les fitxes d'unitats estratigràfiques. Cobria, com la UE 1002, un estrat baiximperial (UE 2005) **(Fotografia 21)**.

FASE BAIX MEDIEVAL

D'època baix medieval només incloem el pou PO-100, encara que va sorgir d'una estructura ja documentada, i comentada anteriorment (l'estructura definida al 2007 com a sitja SJ-8¹⁰). Els materials exhumats per nosaltres situaven la seva amortització al segle XV (blau gòtic català, blau i reflex valencià). En total, es van rebaixar més de dos metres de fondària i continuava baixant. Que era un pou es va poder confirmar quan es va fer el rebaix del terreny geològic amb màquina una vegada finalitzada la intervenció **(Fotografia 22)**.

FASE ALT MEDIEVAL

Es tracta d'un dels horitzons cronològics més significatius si tenim en compte el nombre d'elements documentats en totes dues intervencions, tot un seguit d'estructures que van ser amortitzades de manera sincrònica, en un moment indeterminat entre els segles IX-X, amb materials gairebé idèntics en tots els casos.

---

¹⁰ Veure descripció i discussió a l'apartat de la SJ-8, més amunt.

SJ-101 (Fotografies 23-25, 42 i 43): Sitja realitzada amb el retall UE 2300 i reomplerta per l'estrat UE 3001, situada a l'extrem sud-est de la cala. Es troba sota l'estrat UE 2002 i retalla l'estrat UE 2005 (datat entre la 2ª meitat s. V i 1ª meitat s. VI). Estava gairebé completa, amb una profunditat de 2'18 metres (fins la cota 4'88 m s.n.m.) que formava una secció troncocònica de fons pla. El diàmetre màxim era de 1'98 metres i el diàmetre de la boca era de 0'54 metres. Estava reomplerta per un sediment argilosorrenc, de color marró fosc i consistència compacta. El material ceràmic era de clara cronologia alt medieval, entre el segles IX-X (reduïdes grolleres: olles amb bandes paral·leles, sitres espatulades).

SJ-102 (Fotografies 26-28, 42 i 43): Aquesta sitja presenta les mateixes relacions estratigràfiques que l'anterior i se situa al seu costat, de fet les seves parets gairebé es toquen, però sense arribar a fer-ho. Va ser realitzada amb el retall UE 2302 i reomplerta amb l'estrat UE 2303. Tenia secció cilíndrica, amb un lleuger exvasament de les parets, i també es conservava molt sencera, un total de 2'10 metres de fondària amb fons pla. Presentava un diàmetre màxim de 1'50 metres. La ceràmica ens remet a la mateixa cronologia que l'anterior, segles IX-X (reduïdes grolleres: olles amb bandes paral·leles i cossis). Trencava parcialment l'estructura MR-104, de cronologia altimperial. Per seguretat es va deixar el sediment dipositat per sota de la mateixa.

PO-107 (Fotografia 29): Ubicat a l'extrem nord-oest, pensem que es tracta de l'EI-15, encara que, com ja hem apuntat més amunt, no coincideix la cronologia, doncs aquella va ser datada a època moderna, i els materials que nosaltres vam exhumar ens situa l'estructura també entre el segles IX-X (olla reduïda grollera i sitra brunyida). Hem d'assenyalar que el sediment que el reomplia (UE 2052) era molt semblant en color i textura als estrats que retallava (UE 2314-2315 i 2316), de cronologia baiximperial, i només vam veure el seu retall (UE 2051) una vegada vam arribar a l'estrat geològic. En total vàrem buidar uns 2'5 metres de profunditat, un sediment argilós amb abundants pedres, material constructiu i ceràmica; de color marró fosc. Tenia un diàmetre de 1'34 metres. Aquest pou

retallava una sitja de cronologia baiximperial (SJ-105) per la banda occidental (**Fotografies 30 i 31**), i en aquest costat vam documentar unes pedres (UE 2313) que podrien correspondre a un altre mur per sostenir la terra no compactada de la sitja. No obstant, a diferència del trobat entre el pou PO-100 i la sitja SJ-4, aquest es trobava molt deteriorat, quasi destruït, i no vam poder determinar la seva entitat original, encara que sembla que estava construït amb pedra seca com l'anterior i que era més petit. També retallava les restes del que sembla una claveguera (CL-106) (**Fotografia 31**), també baiximperial.

FASE BAIXIMPERIAL

Totes les estructures baiximperials es troben a la banda nord-oest de la cala. A nivell estratigràfic, en aquella zona apareixia directament sota la capa de ciment UE 2066, el primer estrat de cronologia baiximperial, la UE 2314 (que posteriorment vam igualar amb la UE 2005) (**Fotografia 21**). Estrat argilosorrenc, de color gris fosc, amb restes de cendres. Va donar material que se situa entre la segona meitat del segle V i la primera del VI (àmfora africana, T. S. Clara D; possible última producció de D. S. P.). Per sota, apareixia un altre estrat, UE 2315, que en un principi vam separar de l'anterior per lleus diferències de textura entre ambdós, per a confirmar amb l'estudi del material que es tractés o no d'un diferent. Va proporcionar molt poc material (cassola o olla tardoromana —Macías— i àmfora africana), però suficient per confirmar que es tractava de la mateixa cronologia en ambdós casos. I un tercer estrat (UE 2316) per sota, aquest clarament diferent, molt sorrenc, de color també gris fosc, però consistència més aviat solta. No obstant, la cronologia del material ens remet igualment a la segona meitat del segle V i la primera del VI (cassoles tardoromanes — del tipus Macías—, àmfores de Lípari, T. S. Clara D, àmfora africana; i també, un bol fragmentat amb petita llengüeta a l'alçada del llavi, fet a mà, de probable cronologia del Bronze Inicial —2200 / 1300 cal ANE—).

Les estructures relacionades amb aquests estrats eren les següents. Amortitzada per l'estrat UE 2314 (2315) es van documentar els vestigis molt malmesos d'una canalització (UE 2311, amb retall UE 2310) (probablement una claveguera si atenim a la coloració del sediment més proper) feta amb pedra i morter de calç (CL-106) (**Fotografies 31-33**). Només es conserva molt parcialment la primera filada de les parets laterals i una pedra plana en la seva base que vàrem identificar com les restes de la solera. Estava a una cota de 6'70 m s.n.m. i es veia una amplada d'un metre, i només 0'74 metres de llargària. El retall del canal intern tenia una amplada màxima de 35-40 cm. Estava trencada per l'extrem sud-est pel pou PO-107, i pel nord-oest per la fonamentació del mur de tancament (contemporani) del jardí annex a la part exterior de la muralla (UE 2069). La rasa de la claveguera retallava la UE 2316, la qual cosa indica que va estar en ús menys d'un segle, entre finals del segle V i principis del VI.

Sota l'estrat UE 2316 vam documentar molt a prop de la claveguera una sitja (SJ-105), amb retall UE 2308 i reompliment UE 2309 (**Fotografies 30 i 31**). Creiem que és l'EI-14 de la intervenció de Fragments, encara que la cronologia no és coincident, com hem aclarit més amunt. Estava retallada pel pou alt medieval PO-107 a la banda est de la mateixa. Conservava 1'18 metres de fondària (fins la cota 5'40 m s.n.m.), amb un diàmetre màxim de 1'20 metres, i presentava secció el·lipsoïdal i fons pla. El farciment inclou ceràmica alt i baix imperial, però, com ja hem indicat, l'estructura està coberta per un estrat datat entre la segona meitat del segle V i primera del VI, que ens dóna una cronologia *ante quem* molt clara.

I una última sitja (SJ-108) va aparèixer al final de l'excavació, just a tocar el mur perimetral UE 2070 en l'extrem nord-oest de la cala, al costat de la torre 21, que per molt poc no la retallava (**Fotografies 34 i 35**). Sí que estava, però, retallada per la meitat per la fonamentació (UE 2071) del mur perimetral. Només conservava 0'80 m de fondària (fins la cota 5'82 m s.n.m.), tenia fons pla, secció cilíndrica i un diàmetre màxim de 0'90 m. El seu farciment, argilosorrenc de color marró fosc, va donar material situat entre els segles IV-VI (àmfora africana i T. S.

Clara D.). Tenint en compte que estava coberta per l'estrat UE 2316, datat entre la segona meitat del segle V i primera del VI, permet situar llur cronologia més probable entre finals del segle IV i el V.

Una de les qüestions plantejades abans de començar la intervenció, era poder establir dades que poguessin corroborar la datació tradicional de la construcció del reforç de la muralla fundacional de la ciutat. En aquests sentit, durant els treballs de rebaix del terreny vam poder estudiar la fonamentació de ambdues torres. La fonamentació de la Torre 21 (UE 2057), a l'extrem nord-oest de la cala, està construïda amb encofrat perdut (interestrat UE 2060) i formada per un reompliment de pedres petites, *tegulae* i morter blanc de calç, que serveixen de recolzament a uns carreus rectangulars de grans dimensions que conformen el basament (**Fotografies 34 i 36**); la de la Torre 22 (UE 2058), a l'extrem sud-est, està constituïda igualment per uns blocs rectangulars de grans dimensions (alguns reaprofitats d'altres edificis) que es recolzen, també, damunt un reompliment de pedres i morter de calç, però sense encofrat perdut (**Fotografies 37 i 38**). Així, gràcies a l'existència en aquesta segona torre de rasa de fonamentació (UE 2075), ens va permetre extreure una part del farciment de l'interior de la rasa (**Fotografies 39 i 40**). Aquest sediment contenia alguns pocs fragments de ceràmica encara que, dissortadament, no ens permeten afinar la cronologia: l'escassa ceràmica (Lamboglia 10B i Hayes 183) només permet situar el conjunt entre els segles II-IV, en qualsevol cas dintre dels marges generalment acceptats com la data de les obres de reforçament de la muralla altimperial, a l'últim quart del segle IV.

FASE ALTIMPERIAL

PO-103 (**Fotografies 10 i 11**): Aquest pou va ser documentat al llarg de l'excavació de la sitja SJ-6, que es trobava per sota d'un dels focus que il·luminen la muralla, com ja hem senyalat més amunt. La sitja (alt medieval) retallava el pou (retall UE 2304 i reompliment UE 2305). Només es conservava una petita part ja

que estava retallat per la sitja però també per la fonamentació del mur de tancament del jardí (com també ho estava la sitja). Havia de tenir en origen un diàmetre total de 0'90 metres. El sediment que el reomplia era molt semblant al de la sitja, de matriu argilosorrenca i color gris fosc, de consistència compacta. Els elements de datació són escassos i poc precisos: quatre fragments, entre ells Hayes 196 (70-250), que en principi li atorga una cronologia altimperial. A més, es trobava amortitzat per l'estrat UE 2005, segles V-VI, la qual cosa recolza la datació altimperial.

MR-25 (Fotografies 41-43): Aquesta estructura ja havia estat documentada al 2007, i s'havien documentat només dues pedres i la rasa d'espoli. Llavors es va plantejar la possibilitat d'una datació altimperial. Després d'ampliar l'àrea de treball per l'extrem sud-est el mur (UE 2016) ha adquirit major entitat. Es tracta de la fonamentació d'un mur molt arrasat que conserva una sola filada de pedres, amb 1'22 m de llargària i 0'56 m d'amplada, sense morter. La seva rasa, UE 2017, retalla el terreny geològic. Estava cobert per l'estrat UE 2005 datat entre els segles V-VI. El sediment extret d'aquesta rasa de fonamentació ha donat només sis petits fragments ceràmics, però significatius, que confirmarien la seva vinculació a moments molt propers a la data de fundació de la colònia: T. S. sudgàlica i T. S. Clara A, del segle I d.n.e.

També vam documentar una estructura quadrangular (UE 2306, MR-104) obrada amb pedra unida amb un morter de calç, que sembla relacionar-se amb el mur, si bé és possible que existeixi un decalatge entre el moment de construcció d'un i l'altre (**Fotografies 41-43**). Presenta una forma quadrangular (66 x 76 cm), encara que molt trencada i s'assenta sobre el terreny geològic. Es trobava coberta pel mateix estrat UE 2005. Construït amb pedres lligades amb morter de calç, podria ser anterior en el temps al mur, però quan es construeix aquest sembla que ambdós queden integrats en una mateixa unitat estructural. Podria tractar-se d'un petit pilar per a sustentar una altra estructura. Estava parcialment afectat per la construcció de la sitja SJ-102, alt medieval (**Fotografia 26**).

8. CONCLUSIONS

Els resultats d'aquesta intervenció —posada també en relació amb la portada a terme per l'arqueòleg Pablo Martínez, de l'empresa Fragments, el 2007— posen de relleu, a grans trets, un conjunt estratigràfic força aclaridor sobre l'evolució històrica d'aquest sector de la ciutat, especialment amb tres horitzons cronològics ben representats, que es corresponen amb les fases més antigues d'aquesta ocupació (altimperial, baiximperial i alt medieval).

FASE ALTIMPERIAL (segles I-III)

D'aquest moment es van documentar el pou PO-103 i les estructures muràries MR-25 i MR 104, aquestes últimes de funcionalitat incerta, doncs el seu nivell d'arrasament feia impossible una interpretació versemblant de les mateixes, però semblen pertànyer a una mateixa unitat estructural. Encara que era un fet ja conegut, la presència d'aquestes estructures confirma que des del mateix segle I neixen a l'esguard de la muralla, tota una sèrie d'estructures positives i negatives exteriors, donades les limitacions d'espai que existia a l'interior de la colònia (tant sols 22 *insulae*). Això provoca el seu creixement vers l'exterior amb estructures fins i tot bastides amb pedra, però mantenint la muralla intacta, la qual cosa impedeix la connexió entre un cantó i l'altre de la fortificació. Aquest urbanisme perifèric, el més pròxim al llenç murari, va quedar destruït amb la construcció de la fortificació baiximperial com a conseqüència de la pròpia construcció, donat que la muralla i les torres envaïen una franja de terreny de, com a mínim, entre 2 i 5 metres a la cara externa del parament.

FASE BAIXIMPERIAL I TARDOANTIGA (segles IV-VII)

Les escasses estructures datades en aquesta fase semblen trobar-se dintre del nombrós conjunt d'evidències arqueològiques que es veuen amortitzades entre el

segles V i VI, dintre i fora de la ciutat romana. Les sitges SJ-105 i SJ-108 van ser amortitzades entre els segles IV i V, i la canalització CL-106 —de la que no podem oferir dades sobre la seva funcionalitat, tenint en compte el mal estat en què es va trobar— va estar en servei menys d'un segle, entre finals del V i inicis del VI. Totes tres estructures van ser cobertes per estrats datats entre la segona meitat del segle V i primera meitat del VI (UE 2316 i UE 2314-2315), unes cronologies que són coincidents amb les establertes en altres excavacions portades a terme dins i fora de les muralles de *Barcino*.¹¹ En efecte, a partir del segle V i fins al segle VI l'espai domèstic de les *domus* construïdes intramurs es redueix lentament i es compartimenta, mentre que algunes comencen a desaparèixer en aquesta època. Són manifestacions que no impliquen una alteració de l'estructura ortogonal de la ciutat, però inicien una reducció tant dels espais públics com dels vials (CORTÉS, 2011). També, altres estructures més aïllades trobades en excavacions dintre muralla, van quedar definitivament amortitzades durant la segona meitat del segle V (AULADELL, 1996; HUERTAS, 1999; SOBERÓN, 2006; MORENO, 2008; ESPEJO, 2009), o durant el segle VI (ALBIOL, 1997). Igualment, es detecta en les noves construccions d'aquests moments una presència important d'element procedents d'altres edificis o d'espais públics: es reaprofiten pedestals honorífics, bases motllurades o inscripcions funeràries, uns fets que semblen estar revelant la decadència del fòrum, com succeeix sincrònicament amb d'altres ciutats com Tarragona o Mèrida (BELTRÁN DE HEREDIA [dir.], 2001).

FASE ALT MEDIEVAL (segles VIII-XII)

Pel nombre d'estructures documentades, aquesta és la fase més destacada. La majoria s'amortitzen en un mateix moment —entre els segles IX-X— la qual cosa ens inclina a pensar que ha d'obeir a algun fet històric concret, i afecten

---

¹¹ Ja hem assenyalat que no vam trobar l'única estructura baiximperial registrada a l'excavació de 2007, la fossa FS-10. En qualsevol cas, segons Martínez, estava amortitzada per l'estrat UE 1005, que té la mateixa cronologia que els estrats UE 2314 (2315) i 2316, i per tant formaria part del mateix conjunt.

l'estratigrafia tardoantiga anterior. A la nostra intervenció hem documentat tres noves estructures que tenen aquesta datació (SJ-101, SJ-102 i PO-107), i hem de sumar dues sitges més, la SJ-6 i la SJ-7, de la intervenció anterior que també comparteixen la mateixa cronologia. Altres estructures de l'excavació de Fragments han estat datades al segle XI (SJ-5, FS-11 i FS-13), i la resta s'inclouen en un moment alt medieval indeterminat (FS-12) o medieval genèric (MR-18 / MR-19, PO-3, PO-9), és a dir, que no podem descartar que d'aquestes últimes algunes, o totes elles, es troben compreses dins la mateixa cronologia alt medieval.

Nosaltres creiem que l'amortització de la major part d'aquestes estructures en un mateix moments ha d'obeir probablement a la necessitat de deixar lliure d'estructures el perímetre exterior de la muralla, per evidents motius poliorcètics. En aquestes dates, només un fet històric pren la importància necessària com per justificar aquesta exigència. Des de l'any 801, Barcelona estava inclosa en la denominada Marca Hispànica, delimitada pel Llobregat, el Cardenet, el Segre i la serra del Montsec (Catalunya Vella); al sud, la Catalunya Nova encara es troba en poder dels musulmans. L'any 985 al-Mansur pren i saqueja Barcelona. Aquest fet provoca que Borrell II, comte de Barcelona, es negués a renovar el vassallatge al nou rei franc, Hug Capet, l'any 988, com a conseqüència de la passivitat de la monarquia franca en la defensa de la ciutat comtal. Aquesta data de la conquesta i saqueig de Barcelona a l'últim quart del segle X, és plenament coincident amb les datacions del materials que amortitzen les estructures. Són materials molt ben datats doncs a partir de la conquesta de l'any 801, Barcelona i el seu territori van quedar lligats al món carolingi. Això es tradueix en alguns aspectes de la cultura material que caracteritzen aquest període, fonamentalment les produccions ceràmiques. D'aquesta manera, els contextos alt medievals localitzats a la ciutat es caracteritzen per la presència de ceràmica espatulada, que configura una producció de gran personalitat. El tipus més característic és la sitra, forma específicament carolíngia no documentada en períodes anteriors, i que va ser introduïda a Catalunya amb l'arribada dels francs. L'ús de retocs d'espàtula, la

decoració amb una petita roda dentada o amb punxó i la presència de sitres són les característiques principals dels productes ceràmics d'aquests segles IX-X. La seva importància l'ha convertit en el principal fòssil director del període. De fet, fora de Barcelona, les troballes d'aquests mateixos materials semblen circumscriure's al territori dels comtats de Barcelona i Empúries, coincidint principalment amb l'àrea de domini carolingi (BELTRÁN DE HEREDIA, 2006). A Barcelona, hi ha bons exemples de materials idèntics als trobats a la nostra intervenció, com a la plaça del Rei (BELTRÁN DE HEREDIA, 2006), o al carrer de Ripoll, 25 (TRIAY, 2010).

FASE BAIX MEDIEVAL (segles XIII-XV)

Aquesta fase està molt poc representada. Nosaltres hem pogut confirmar l'amortització del pou PO-100 al segle XV, encara que Martínez va exhumar materials del primer terç del XVIII en nivells superiors del mateix.

Altres estructures excavades per Fragments que podrien quedar incloses dintre d'aquests marc cronològic són: el mur MR-18 / MR-19, que està tallat per la construcció d'un pou (PO-3); el propi pou PO-3, datat genèricament en època medieval, la qual cosa creiem que situa les estructures MR-18 i MR-19 més aviat en un moment alt medieval; i el pou PO-9, que segons Martínez contenia materials del segle VI però que tenia que ser forçosament posterior al segle XI doncs estava tallant la fossa FS-11, datada en aquest segle, és a dir, que podria ser fins i tot alt medieval.

FASE MODERNA (segles XVI-XVIII)

Aquesta fase també es troba escassament representada, lògic doncs en aquests moments el creixement urbà i poblacional ja s'està produint en altres punts molt allunyats de la ciutat. A més, és possible que les que pogueren quedar foren

destruïdes amb el arranament d'aquests sector amb motiu de l'obertura de la via Laietana, a principis del segle XX.

Nosaltres no hem documentat cap estructura d'aquesta cronologia, ni tan sols l'estrat UE 1002 de la intervenció de Fragments, doncs la UE equivalent 2002 no ens va proporcionar ceràmica especialment significativa, encara que admetem que segurament es tracta del mateix estrat en els dos casos. Amortitzats en aquesta fase existeixen dos pous documentats per Fragments, PO-1 i PO-2, i potser una darrera amortització del pou PO-100, amb els materials de principis del segle XVIII exhumats per Martínez.

FASE CONTEMPORÀNIA (segles XIX-XXI)

Per últim, d'època contemporània es va documentar en ambdues intervencions dos reompliments amb sediments del segle XX (UE 2000 i 2001), la canonada que porta l'aigua de reg per l'espai enjardinat situat en aquests punt, i la seva rasa (UE 2006), així con els murs de tancament (UE 2070) de l'esmentat àmbit, és a dir, totes unitats estratigràfiques relacionades amb les obres de condicionament d'aquest espai al peu de la muralla que van acompanyar a la construcció de la via Laietana. Tots aquests elements es troben perfectament aïllats de les estructures arqueològiques per la capa de ciment UE 2066, que separa les dues parts a la cota de 7'00 m s.n.m.

9. BIBLIOGRAFIA

AA.VV. (1992a): *Història de Barcelona. Vol.1*. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

AA.VV. (1992b): *L'avinguda de la Catedral: de l'ager de la colònia Barcino a la Vilanova dels Arcs*. Barcelona.

AA.VV. (1993): "Estudi històric-arqueològic a l'Avinguda de la Catedral", dins *III Congrés d'història de Barcelona. La ciutat i el seu territori, dos mil anys d'història*. Barcelona, 20-22 d'octubre de 1993.

ALBIOL, E. (1997): *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Font de Sant Miquel. Ciutat Vella. Barcelona*. Arxiu del Servei d'Arqueologia del MUHBA. Ajuntament de Barcelona. Memòria inèdita.

ALONSO, N., LÓPEZ, J.B. (2000): "Minferri (Juneda, Garrigues): un nou tipus d'assentament a l'aire lliure a la plana occidental catalana, durant la primera meitat del segon mil·lenni cal. BC", dins *Tribuna d'Arqueologia (1997-1998)*. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.

AULADELL, J. (1996): *Memòria de la intervenció arqueològica a l'Ajuntament de Barcelona. Barcelona (Codi MHCB: 1161)*. Arxiu del Servei d'Arqueologia del MUHBA. Ajuntament de Barcelona. Memòria inèdita.

BELTRÁN DE HEREDIA, J. (dir.) (2001): *De Barcino a Barcinona (segles I-VII). Les restes arqueològiques de la plaça del Rei de Barcelona*. Institut de Cultura. MUHBA, Barcelona.

BELTRÁN DE HEREDIA, Julia (2006): "Los contextos altomedievales de la plaza del Rei de Barcelona: la cerámica de tradición carolingia (siglos IX-X)", dins *Quarhis, Època II. Núm. 02*, Institut de Cultura. MUHBA, Barcelona.

CARANDINI, A. (1997): *Historias en la Tierra. Manual de excavación arqueológica*. Ed. Crítica, Barcelona.

CORTÉS, A. (2011): "L'arquitectura domèstica de la ciutat romana de Barcino", a *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona (Quarhis 07)*, Institut de Cultura (MUHBA), Ajuntament de Barcelona, Barcelona.

ESPEJO BLANCO, José M. (2009): *Memòria arqueològica de la intervenció a plaça de Sant Jaume, 1 / carrer de la Font de Sant Miquel, 1-3. Casa de la Ciutat. Districte de Ciutat Vella - Barcelona (Codi MUHBA: 032/09)*. Arxiu del Servei d'Arqueologia del MUHBA. Ajuntament de Barcelona. Memòria inèdita.

- GRANADOS GARCIA, O. (1996): *Memòria de la intervenció arqueològica a Sots.tinent Navarro 30-32 (Ciutat Vella, Barcelona). Novembre 1996*. Arxiu del Servei d'Arqueologia del MUHBA. Ajuntament de Barcelona. Memòria inèdita.
- GRANADOS, O.; MIRÓ, F.; PUIG, F.; RAYA, M. (1993): "Intervencions a Barcino (1982-1989). Plaça de Sant Miquel", dins *Anuari d'intervencions arqueològiques a Catalunya, 1*. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.
- HARRIS, E. C. (1990): *Principios de estratigrafía arqueológica*, Ed. Crítica, Barcelona.
- HUERTAS, J. (1999): *Memòria de la intervenció arqueològica a l'Ajuntament de Barcelona. Ciutat Vella (Codi MHCB: 59/99)*. Arxiu del Servei d'Arqueologia del MUHBA. Ajuntament de Barcelona. Memòria inèdita.
- JUNYENT, E.; LÓPEZ, J.B.; OLIVER, A. (1992): "Estratègia, anàlisi estratigràfica i registre en l'arqueologia lleidatana dels 80. La Harris Matrix", dins TRÒCOLI, SOSPEDRA (Eds.) (1992): *Harris Matrix. Sistemes de registre en Arqueologia*, vol. II, Pagès Editors, Lleida.
- MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, Pablo (2010): *Memòria d'intervenció arqueològica. Carrer del Sotstinent Navarro, núm. 4-6 (Barcelona, El Barcelonès) (Codi MUHBA: 099/07)*. Arxiu del Servei d'Arqueologia del MUHBA. Ajuntament de Barcelona. Memòria inèdita.
- MIRÓ I ALAIX, Núria (2005): "Noves dades sobre la muralla romana de Barcino: el pas de ronda conservat al carrer de l'Arc de Sant Ramon del Call", dins *Quarhis, Època II*. Núm. 01, Institut de Cultura. MUHBA, Barcelona.
- MORENO EXPÓSITO, Iñaki (2008): *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer de la Ciutat, 3. Ciutat Vella, Barcelona. (Codi MUHBA: 082/07)*. Arxiu del Servei d'Arqueologia del MUHBA. Ajuntament de Barcelona. Memòria inèdita.
- SERRA i RÀFOLS, J. (1959): "Las excavaciones en la muralla romana de la calle de la Tapicería de Barcelona", dins *Zephyrus X*, Salamanca.
- SERRA i RÀFOLS, J. (1967): "Balanz i estat actual de l'estudi de la muralla romana de Barcelona", dins *Cuadernos de Arqueología e Historia núm. X*, Barcelona.
- SOBERÓN, M. (2006): *Memòria de la intervenció al Carrer Ciutat, 3. Ciutat Vella (Codi: 021/06)*. Arxiu del Servei d'Arqueologia del MUHBA. Ajuntament de Barcelona. Memòria inèdita.

Memòria arqueològica de la intervenció efectuada al carrer del Sotstinent Navarro, 4-6
(Ciutat Vella, Barcelona). Codi MUHBA: 093/09

TRIAI, Vanesa (2010): "Carrer de Ripoll, 25 / carrer dels Capellans, 10-16", dins
Anuari d'Arqueologia i Patrimoni de Barcelona 2009, Institut de Cultura.
MUHBA, Barcelona.

TRÓCOLI, Isabel G.; SOSPEDRA, Rafel (Eds.) (1992): *Harris Matrix. Sistemes de registre en Arqueologia (2 vols.)*, Pagès Editors, Lleida.

10. FITXES DE LES UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 1000
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Geològic		
Textura: Argilosa	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles, Carbonatació càlcica			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial:			
Color: Vermell	Cota Superior: 6,75 (en metres)	Cota Inferior: 4,80 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2005-2316 És tallat per: 2008-2017-2018-2020-2027-2051-2071-2025-2060-2075-2300-2302-2304-2307-2308-2310-2319			
Fase Cronològica:		Datació:	
Interpretació: Estrat geològic, format per unes argiles molt compactades i amb gran quantitat de nòduls de calç.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2000
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Superficial		
Textura: Argil-losorrenca	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Runa			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 7,62 (en metres)	Cota Inferior: 7,20 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 2001-2066-2007-2322 És tallat per: 2321 És lliura a: 2070-2057-2058			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Segle XX	
Interpretació: Nivell superficial.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2001
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Superficial		
Textura: Argilosa	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles, Carbonatació càlcica			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Runa			
Color: Taronja	Cota Superior: 7,44 (en metres)	Cota Inferior: 7,10 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 2066 És cobert per: 2000 És tallat per: 2006-2321 És lliura a: 2070-2057			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Segle XX	
Interpretació: Segon estrat contemporani formant part del superficial.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2002
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Abandonament		
Textura: Argil-losorrenca	Consistència: Solta		
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica: Carbons			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 7,26 (en metres)	Cota Inferior: 7,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 2005-2019-2021-2301-2303-2305 És cobert per: 2066 És tallat per: 2071-2006-2321			
Fase Cronològica: Indeterminada		Datació:	
Interpretació: Primer nivell arqueològic trobat sota la capa de ciment UE 2066. Amortitzava algunes estructures. El material recuperat fa impossible precisar cronologia.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2005
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Abandonament		
Textura: Argil·losorrenca	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles, Llims, Sorres			
Composició Orgànica: Cendres, Fauna			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 7,20 (en metres)	Cota Inferior: 6,66 (en metres)	
Relacions Físiques: És igual a: 2314-2315 Cobreix a: 2016-1000-2306-2317-2318 És cobert per: 2002 És tallat per: 2018-2020-2071-2006-2300-2302-2304-2321 És lliura a: 2058			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació: 2 ^a meitat s. V-1 ^a meitat s. VI	
Interpretació: Nivell ubicat per sota de l'estrat UE 2002. Aquest estrat amortitzava el mur UE 2016 i l'UE 2306. Descansa sobre el geològic. Aquest estrat és segurament el mateix que l'UE 2314-2315. Hayes 91C i Hayes 103.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2006
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Canalització		
Cota Superior: 7,22 (en metres)	Cota Inferior: 6,92 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 2001-2002-2005-2066-2314-2315-2316 És farcit per: 2007			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Segle XX	
Interpretació: Rasa de canalització de canonada d'aigua.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2007
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment		
Textura: Argil·losorrenca	Consistència: Solta		
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció			
Color: Marró clar	Cota Superior: 7,22 (en metres)	Cota Inferior: 6,92 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2000 Farceix a: 2006			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Segle XX	
Interpretació: Farciment del retall UE 2006.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2008
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 6,66 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 1000 És farcit per: 2012-2022		
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)	Datació: Segle XV	
Interpretació: Rasa de fonamentació del pou PO-100.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2012
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment	
Textura: Argil-losorrenca	Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres		
Composició Orgànica: Fauna		
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció		
Color: Marró fosc	Cota Superior: 6,66 (en metres)	Cota Inferior: 4,55 (en metres)
Relacions Físiques: Farceix a: 2008 És lliura a: 2022		
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)	Datació: Segle XV	
Interpretació: Farciment del pou PO-100, molt humit. Tenia un petit mur de pedres (UE 2022) al costat oest per sostenir la terra de reompliment de la sitja SJ-4. Blau gòtic català, blau i reflex valencià.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2016
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Fonamentació	
Composició Geològica: Pedres		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial:		
Color:	Cota Superior: 6,86 (en metres)	Cota Inferior: 6,62 (en metres)
Amplada: 0,56 (en metres)	Longitud: 1,22 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2005 Farceix a: 2017		
Fase Cronològica: Món romà altimperial (I-III)	Datació:	
Interpretació: Fonamentació d'un mur (MR-25) molt arrasat, de cronologia altimperial. Vam aparèixer alguns fragments d'àmfora africana entre les pedres.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2017
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 6,86 (en metres)	Cota Inferior: 6,62 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 1000 És farcit per: 2016-2318		
Fase Cronològica: Món romà altimperial (I-III)	Datació:	
Interpretació: Rasa de fonamentació del mur (MR-25) UE 2016.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2018
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Sitja	
Cota Superior: 6,80 (en metres)	Cota Inferior: 4,80 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 2005-1000 És farcit per: 2019		
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)	Datació:	
Interpretació: Retall de sitja (SJ-5).		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2019
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment	
Textura: Argil·losorrenca	Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Ceràmica		
Color: Marró fosc	Cota Superior: 5,35 (en metres)	Cota Inferior: 4,80 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 2002 Farceix a: 2018		
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)	Datació:	
Interpretació: Farciment de la sitja SJ-5.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2020
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Sitja	
Cota Superior: 6,80 (en metres)	Cota Inferior: 5,36 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 2005-1000-2305 És farcit per: 2021		
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)	Datació: Segles IX-X	
Interpretació: Retall de la sitja SJ-6. Està retallant el pou PO-103, de cronologia altimperial.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2021
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment	
Textura: Argil-losorrenca	Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres		
Composició Orgànica: Fauna		
Composició Artificial: Ceràmica		
Color: Gris fosc	Cota Superior: 6,80 (en metres)	Cota Inferior: 5,36 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 2002 És tallat per: 2071 Farceix a: 2020		
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)	Datació: Segles IX-X	
Interpretació: Farciment de la sitja SJ-6. Reduïdes grolleres: olles amb bandes paral·leles i cossis.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2022
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Altres	
Composició Geològica:		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Pedra treballada		
Color:	Cota Superior: 6,50 (en metres)	Cota Inferior: 5,14 (en metres)
Amplada: 0,32 (en metres)	Longitud: 1,50 (en metres)	
Relacions Físiques: Farceix a: 2008 Se li lliura: 2012		
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)	Datació: Segle XV	
Interpretació: Mur de pedra seca construït al costat nord del PO-100 per sostenir la terra de reompliment de la sitja SJ-4.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2025
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 6,88 (en metres)	Cota Inferior: 6,30 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 2028-1000 És farcit per: 2026-2029		
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)	Datació:	
Interpretació: Rasa de fonamentació dels murs MR-18 i MR-19 (mateixa estructura).		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2026
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Fonamentació	
Composició Geològica:		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada		
Color:	Cota Superior: 6,88 (en metres)	Cota Inferior: 6,30 (en metres)
Amplada: 1,04 (en metres)	Longitud: 0,90 (en metres)	
Relacions Físiques: Farceix a: 2025		
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)	Datació:	
Interpretació: Petit fragment de fonamentació d'un mur (MR-18), sense connexió amb cap altre element. Sembla ser el mateix que MR-19, desmuntat i tallat a la part central per la construcció del pou PO-3.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2027
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Sitja	
Cota Superior: 6,76 (en metres)	Cota Inferior: 5,52 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 1000 És farcit per: 2028		
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)	Datació:	
Interpretació: Retall de la sitja SJ-7.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2028
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment		
Textura: Argil-lorrenca	Consistència: Solta		
Composició Geològica: Argiles, Carbonatació càlcica, Pedres, Sorres			
Composició Orgànica: Cendres			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 6,76 (en metres)	Cota Inferior: 5,52 (en metres)	
Relacions Físiques: És tallat per: 2025 Farceix a: 2027			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació: Farciment de la sitja SJ-7. El escàs material recuperat dona material romà, al voltant del segle V, però nosaltres només van buidar una part molt petita del total. Podria ser alt medieval.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2029
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Fonamentació		
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color:	Cota Superior: 6,84 (en metres)	Cota Inferior: 6,50 (en metres)	
Amplada: 0,52 (en metres)	Longitud: 0,60 (en metres)		
Relacions Físiques: Farceix a: 2025			
Fase Cronològica: Baix medieval (XIII-XV)		Datació:	
Interpretació: Petit fragment de fonamentació d'un mur (MR-19), sense connexió amb cap altre element. Sembla ser el mateix que MR-18, desmuntat i tallat a la part central per la construcció del pou PO-3.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2051
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Pou		
Cota Superior: 7,00 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 1000-2309-2311-2314-2315-2316 És farcit per: 2052-2313			
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)		Datació: Segles IX-X	
Interpretació: Retall del pou PO-107. Tenia unes pedres (UE 2313) al costat oest per sostenir la terra de reompliment de la sitja SJ-105 a la qual retalla. (També retalla la claveguera CL-106.)			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2052
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment		
Textura: Argilosa	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles, Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 7,00 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2066 Farceix a: 2051			
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)		Datació: Segles IX-X	
Interpretació: Farciment del pou PO-107. Olla reduïda grollera i sitra brunyida.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2057
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Fonamentació		
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color:	Cota Superior: 7,50 (en metres)	Cota Inferior: 6,10 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 5,50 (en metres)		
Relacions Físiques: Farceix a: 2060 Se li lliura: 2000-2001-2066-2314-2315-2316-2320			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació: Fonamentació de la Torre 21, a l'extrem nord-oest de la cala. Format per uns blocs rectangulars de grans dimensions que es recolzen damunt un reompliment de pedres i morter blanc.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2058	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Fonamentació	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color:	Cota Superior:	7,40 (en metres)	Cota Inferior: 6,10 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 5,50 (en metres)	
Relacions Físiques: Farceix a: 2075 Se li lliura: 2000-2005-2322			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació: Fonamentació de la Torre 22, a l'extrem sud-est de la cala. Format per uns blocs rectangulars de grans dimensions (alguns reaprofitats d'altres edificis) que es recolzen damunt un reompliment de pedres i morter blanc.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2060	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior:	7,50 (en metres)	Cota Inferior:	6,10 (en metres)
Relacions Físiques: Talla a: 1000 És farcit per: 2057			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació:	
Interpretació: Rasa de fonamentació de l'UE 2057 (Torre 21).			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2066	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Altres	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Altres			
Color:	Cota Superior:	7,10 (en metres)	Cota Inferior: 7,00 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 2002-2052-2314-2315 És cobert per: 2000-2001 És tallat per: 2006-2321 És lliura a: 2069-2057			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Segle XX	
Interpretació: Capa de ciment pòrtland que cobria tota la superfície del lloc intervingut per sota dels estrats contemporanis (UE 2000 i 2001).			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2069	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Fonamentació	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color:	Cota Superior:	7,02 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)
Amplada: 0,48 (en metres)		Longitud: 12,50 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2070 Farceix a: 2071 Se li lliura: 2066-2316			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Segle XX	
Interpretació: Fonamentació del mur de tancament del jardí annex a la part exterior de la muralla, a la banda nord-est de la cala.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2070	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color:	Cota Superior:	8,00 (en metres)	Cota Inferior: 7,02 (en metres)
Amplada: 0,30 (en metres)		Longitud: 12,50 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 2069 Se li lliura: 2000-2001			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Segle XX	
Interpretació: Mur de tancament del jardí annex a la part exterior de la muralla, a la banda nord-est de la cala.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2071	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior:	7,02 (en metres)	Cota Inferior:	0,00 (en metres)
Relacions Físiques: Talla a: 2002-2005-2021-1000-2305-2314-2315-2316-2320 És farcit per: 2069			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació: Segle XX	
Interpretació: Rasa de la fonamentació UE 2069.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2075
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 7,40 (en metres)	Cota Inferior: 6,10 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 1000 És farcit per: 2058-2317		
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)	Datació:	
Interpretació: Rasa de fonamentació de l'UE 2058 (Torre 22).		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2300
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Sitja	
Cota Superior: 7,06 (en metres)	Cota Inferior: 4,88 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 2005-1000 És farcit per: 2301		
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)	Datació: Segles IX-X	
Interpretació: Retall de SJ-101.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2301
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment	
Textura: Argil·losorrenca	Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Ceràmica		
Color: Marró fosc	Cota Superior: 7,06 (en metres)	Cota Inferior: 4,88 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 2002 Farceix a: 2300		
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)	Datació: Segles IX-X	
Interpretació: Farciment de la sitja SJ-101. Reduïdes grolleres: olles amb bandes paral·leles; sitres espatulades.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2302
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Sitja	
Cota Superior: 7,00 (en metres)	Cota Inferior: 4,90 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 2005-1000 És farcit per: 2303		
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)	Datació: Segles IX-X	
Interpretació: Retall de la sitja SJ-102.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2303
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment	
Textura: Argil·losorrenca	Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Sorres		
Composició Orgànica: Fauna		
Composició Artificial: Ceràmica		
Color: Marró fosc	Cota Superior: 7,00 (en metres)	Cota Inferior: 4,90 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 2002 Farceix a: 2302		
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)	Datació: Segles IX-X	
Interpretació: Farciment de la sitja SJ-102. Reduïdes grolleres: olles amb bandes paral·leles i cossis.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2304
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Pou	
Cota Superior: 7,00 (en metres)	Cota Inferior: 5,26 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 2005-1000 És farcit per: 2305		
Fase Cronològica: Món romà altimperial (I-III)	Datació:	
Interpretació: Retall del pou PO-103. Aquest pou es troba retallat per la sitja SJ-6, de cronologia altmedieval.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2305
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment		
Textura: Argil-lsorrenca	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres			
Composició Orgànica: Carbons, Fauna			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 7,00 (en metres)	Cota Inferior: 5,26 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2002 És tallat per: 2020-2071 Farceix a: 2304			
Fase Cronològica: Món romà altimperial (I-III)		Datació:	
Interpretació: Farciment del pou PO-103. Els element de datació són escassos i poc precisos: quatre fragments, entre ells Hayes 196 (70-250 dne).			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2306
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Mur		
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color:	Cota Superior: 7,04 (en metres)	Cota Inferior: 6,80 (en metres)	
Amplada: 0,64 (en metres)	Longitud: 0,68 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 2005 Farceix a: 2307			
Fase Cronològica: Món romà altimperial (I-III)		Datació:	
Interpretació: Fragment de fonamentació de mur o pilar (MR-104) de planta quadrangular, que sembla funcionar amb el mur MR-25, de cronologia altimperial.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2307
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació		
Cota Superior: 7,04 (en metres)	Cota Inferior: 6,90 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 1000 És farcit per: 2306			
Fase Cronològica: Món romà altimperial (I-III)		Datació:	
Interpretació: Rasa de fonamentació del mur o pilar MR-104.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2308
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Sitja	
Cota Superior: 6,58 (en metres)	Cota Inferior: 5,40 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 1000 És farcit per: 2309		
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)	Datació:	
Interpretació: Retall de la sitja SJ-105. Es troba retallada per un pou altmedieval (PO-107).		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2309
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment	
Textura: Argil·losorrenca	Consistència: Compacta	
Composició Geològica: Argiles, Pedres, Sorres		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Ceràmica		
Color: Marró fosc	Cota Superior: 6,58 (en metres)	Cota Inferior: 5,40 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 2316 És tallat per: 2051 Farceix a: 2308		
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)	Datació:	
Interpretació: Farciment de la sitja SJ-105. El farciment inclou ceràmica alt i baix imperial, però l'estructura es troba amortitzada per un estrat datat entre la segona meitat del segle V i primera del VI, que ens dona una cronologia ante quem.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2310
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 6,70 (en metres)	Cota Inferior: 6,40 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 1000-2316 És farcit per: 2311		
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)	Datació: 2 ^a meitat s. V-1 ^a meitat s. VI	
Interpretació: Rasa de fonamentació de la claveguera CL-106.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2311	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Claveguera	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter, Pedra treballada			
Color:	Cota Superior:	6,70 (en metres)	Cota Inferior: 6,50 (en metres)
Amplada: 1,10 (en metres)		Longitud: 0,74 (en metres)	
Relacions Físiques:			
És cobert per: 2314-2315			
És tallat per: 2051			
Farceix a: 2310			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació: 2 ^a meitat s. V-1 ^a meitat s. VI	
Interpretació: Claveguera (CL-106), molt arrassada. Obrada amb pedres i morter de calç. Es troba trencada per un pou alt medieval posterior (PO-107).			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2313	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Altres	
Composició Geològica: Pedres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial:			
Color:	Cota Superior:	6,30 (en metres)	Cota Inferior: 5,88 (en metres)
Amplada: 0,20 (en metres)		Longitud: 0,50 (en metres)	
Relacions Físiques:			
Farceix a: 2051			
Fase Cronològica: Alt medieval (VIII-XII)		Datació: Segles IX-X	
Interpretació: Petit mur de pedra seca parcialment destruït, ubicat al costat oest del pou UE 2051 (PO-107), segurament per sostenir la terra de reompliment de la sitja UE 2308 (SJ-105) a la qual retalla.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2314
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Abandonament		
Textura: Argil-losorrenca	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles, Llims, Sorres			
Composició Orgànica: Cendres			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 7,00 (en metres)	Cota Inferior: 6,70 (en metres)	
Relacions Físiques: És igual a: 2005-2315 Cobreix a: 2311-2316 És cobert per: 2066 És tallat per: 2051-2071-2006 És lliura a: 2057			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació: 2 ^a meitat s. V-1 ^a meitat s. VI	
Interpretació: Estrat d'amortització de la claveguera UE 2311 (CL-106). Àmfora africana T. S. Clara D; possible última producció de D. S. P.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2315
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Abandonament		
Textura: Argil-losorrenca	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles, Llims, Sorres			
Composició Orgànica: Cendres, Fauna			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 6,70 (en metres)	Cota Inferior: 6,40 (en metres)	
Relacions Físiques: És igual a: 2005-2314 Cobreix a: 2311-2316 És cobert per: 2066 És tallat per: 2051-2071-2006 És lliura a: 2057			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació: Segle VI	
Interpretació: Estrat trobat a l'interior de la claveguera UE 2311 (CL-106). Poc material ceràmic: cassola u olla tardoromana (Macías) i àmfora africana.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2316
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Abandonament		
Textura: Sorrenca	Consistència: Solta		
Composició Geològica: Sorres			
Composició Orgànica: Cendres			
Composició Artificial: Ceràmica, Material de construcció			
Color: Gris fosc	Cota Superior: 6,74 (en metres)	Cota Inferior: 6,44 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 1000-2309-2320 És cobert per: 2314-2315 És tallat per: 2051-2071-2006-2310 És lliura a: 2069-2057			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació: 2 ^a meitat s. V-1 ^a meitat s. VI	
Interpretació: Estrat retallat per la claveguera UE 2311 (CL-106). Cassoles tardoromanes (Macías), Lípari, T. S. Clara D, àmfora africana. També, un bol fragmentat amb petita llengüeta a l'alçada del llavi, probable cronologia del Bronze Inicial (2200-1300 cal ANE).			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2317
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment		
Textura: Argilosa	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 0,00 (en metres)	Cota Inferior: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2005 Farceix a: 2075			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació: Segle II-IV	
Interpretació: Farciment de la rasa de fonamentació (UE 2075) de la Torre 22. Ceràmica molt escassa. Lamboglia 10B i Hayes 183.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2318
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment		
Textura: Argil·losorrenca	Consistència: Compacta		
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Marró clar	Cota Superior: 6,86 (en metres)	Cota Inferior: 6,62 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2005 Farceix a: 2017			
Fase Cronològica: Món romà altimperial (I-III)		Datació: Segle I d.n.e.	
Interpretació: Farciment de la rasa de fonamentació (UE 2017) del mur MR-25. Ceràmica molt escassa, però significativa: T. S. sudgàlica i T. S. Clara A.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2319
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Sitja		
Cota Superior: 6,62 (en metres)	Cota Inferior: 5,82 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 1000 És farcit per: 2320			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació: Segles IV-VI	
Interpretació: Retall de la sitja SJ-108.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09			U.E.: 2320
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment		
Textura: Argil·losorrenca	Consistència:		
Composició Geològica: Argiles, Sorres			
Composició Orgànica: Fauna			
Composició Artificial: Ceràmica			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 6,62 (en metres)	Cota Inferior: 5,82 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 2316 És tallat per: 2071 Farceix a: 2319 És lliura a: 2057			
Fase Cronològica: Món romà baiximperial (III-VII)		Datació: Segles IV-VI	
Interpretació: Farciment de la sitja UE 2319 (SJ-108). Àmfora africana i T. S. Clara D.			

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2321
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Retall indeterminat	
Cota Superior: 7,30 (en metres)	Cota Inferior: 6,96 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 2000-2001-2002-2005-2066 És farcit per: 2322		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)	Datació: Segle XX	
Interpretació: Retall indeterminat a la base de torre 22. Segurament producte d'alguna intervenció arqueològica perquè es trobava protegit amb geotèxtil.		

Nom Jaciment/Codi: C/ SOTSTINENT NAVARRO, 4-6/CODI MUHBA: 093/09		U.E.: 2322
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment	
Textura: Gravosa	Consistència: Solta	
Composició Geològica: Altres		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial:		
Color: Vermell	Cota Superior: 7,30 (en metres)	Cota Inferior: 6,96 (en metres)
Relacions Físiques: És cobert per: 2000 Farceix a: 2321 És lliura a: 2058		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)	Datació: Segle XX	
Interpretació: Reompliment del retall UE 2321. Pedra volcànica.		

11. MATERIALS MOBLES

11.1. Inventari

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
							Int.	Ext.	Int.	Ext.			
2001		2	13300	SF	AMF	TO	AO						
2001		1	14003	FO	FIN	TO	AO			VI			Vidrat marró
2001		1	14003	PE	FIN	TO	AO			VI			Vidrat melat
2001		1	14003	PS	TAP	TO	AO			VI	VI		Vidrat marró
2001		1	14006	NA	GER	TO	AR				VI		Vidrat verd gòtic
2001		1	14002	FO	GER	TO	AO				EN	S.XIV	
2001	1	1	14002	VO	GER	TO	AO				EN	S. XIV	
2002		4	14005	SF	FIN	TO	GR						
2005		1	60051										
2005		20	13312	SF	FIN	TO	AO				EN		

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2005	7	13250	SF	FIN	TO	AO					
2005	1	13250	SF	FIN	TO	AO				AC	
2005	2	13250	VO	TAP	TO	AO					Pasta clara
2005	1	13251	VO	OLL	TO	GR					
2005	1	13251	FO	FIN	TO	GR					
2005	6	13251	SF	FIN	TO	GR					
2005	1	13251	NA	FIN	TO	GR					
2005	1	13251	NA	FIN	TO	AR					
2005	3	13258	SF	FIN	TO	AO					
2005	1	13150	PE	FIN	TO	AO			VE	VE	

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions		
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.	
2005	2	13106	SF	FIN	TO	AO			VE	VE		
2005	1	13106	VO	FIN	TO	AO			VE	VE		
2005	1	13106	VO	DRAG 27	TO	AO			VE	VE		
2005	3	13111	SF	FIN	TO	AO			VE	VE		
2005	2	13115	SF	FIN	TO	AO			VE	VE		
2005	1	13115	VO	H.103	TO	AO			VE	VE	500-575	
2005	1	13115	VO	H.91C	TO	AO			VE	VE	500-600	
2012	10	60051										
2012	68	14003	SF	COS	TO	AO						Cossi bugader
2012	9	14003	VO	COS	TO	AO						Cossi bugader

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
							Int.	Ext.	Int.	Ext.			
2012	1	1	14003	VO	COS	TO	AO	ES					Cossi bugader. Estampilla interna.
2012		1	14003	FO	GER	TO	AO						Alfabia
2012		48	13312	SF	AMF	TO	AO				EN		
2012		19	13300	SF	AMF	TO	AO						
2012		3	13300	SF	AMF	TO	AO						Pasta clara
2012		1	13300	NA	AMF	TO	AO						
2012		1	13258	SF	FIN	TO	AO						
2012		1	13258	VO	LAMB .10B	TO	AO						
2012		1	14003	PE	FIN	TO	AO						
2012		1	14003	SF	FIN	TO	GO						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2012		1	14003	FO	OLL	TO	GO						
2012		1	14005	FO	GIB	TO	GR						
2012		1	14005	VO	CSS	TO	GR						
2012		7	14005	SF	FIN	TO	GR						
2012		1	14005	FO	FIN	TO	GR						
2012		1	14005	NA	FIN	TO	GR						
2012		2	14005	SF	FIN	TO	AR						
2012		5	13313	SF	AMF	TO	AO						
2012	3	1	14003	PS	TAP	TO	AO			VI	VI		Vidrat marró
2012		1	14003	VO	TAP	TO	AO			VI	VI		Vidrat marró

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2012	1	14003	VO	OLL	TO	AO			VI		Vidrat marró
2012	1	14003	FO	FIN	TO	AO			VI		Vidrat marró
2012	2	14003	VO	CSS	TO	AO			VI		Vidrat marró
2012	1	14003	PS	CSS	TO	AO			VI		Vidrat marró
2012	15	14003	SF	FIN	TO	AO			VI		Vidrat marró
2012	1	14003	VO	GRE	TO	AO			VI		Vidrat marró
2012	1	14003	VO	GIB	TO	AO			VI		Vidrat melat
2012	3	14003	SF	FIN	TO	AO			VI		Vidrat melat
2012	1	14003	NA	FIN	TO	AO			VI		Vidrat melat
2012	2	14003	SF	FIN	TO	AO			VI		Vidrat verd

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2012	1	14003	SF	FIN	TO	AO			VI		Vidrat verd
2012	1	14003	FO	FIN	TO	AO			VI		Vidrat verd
2012	1	14003	VO	GIB	TO	AO			VI		Vidrat verd
2012	2	50035				AO			VI		Vidrat verd
2012	1	14300	VO	ESC	TO	AO			VI	VI	
2012	1	14300	SF	PAT	TO	AO			VI	VI	
2012	1	14300	SF	PAT	TO	AO			VI		
2012	2	14300	PS	SAL	TO	AO			VI		
2012	1	14252	VO	PAT	TO	AO	PI		VI		Motiu zoomorf
2012	1	14211	SF	PAT	TO	AO	PI	PI	VI	VI	

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
						Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2012	1	14102	VO	PAT	TO	AO	PI		VI		
2012	1	14102	PE	PAT	TO	AO	PI		VI		Motiu de palmeta
2012	1	40004									Pòrfid "rosso antico". Procedència Egipte
2016	7	13250	SF	FIN	TO	AO					
2016	1	13251	SF	FIN	TO	GR					
2016	1	13251	FO	FIN	TO	GR					
2016	1	13250	NA	FIN	TO	AO					
2016	1	13250	VO	VOL	TO	AO					
2016	1	13300	SF	AMF	TO	AO					
2016	2	13312	SF	AMF	TO	AO			EN		

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Típo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2016		1	13150	SF	FIN	TO	AO			VE	VE		
2016		1	13111	SF	FIN	TO	AO			VE	VE		
2016		1	13250	NA	GER	TO	AO						Caolinítica galo-romana
2021		1	60051										
2021	1	1	13501	VO	COS	TO	GR						
2021	2	1	13501	VO	OLL	TO	GR	IN					
2021	3	1	13501	VO	COS	TO	GR						
2021		1	13501	VO	COS	TO	GR	IN					Bandes paral·leles
2021		1	13501	VO	OLL	TO	GR						
2021		13	13501	SF	OLL	TO	GR		IN				Bandes paral·leles

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2021		8	13501	SF	OLL	TO	GR						
2021		3	13501	FO	FIN	TO	GR						
2021		3	13501	SF	FIN	TO	GR				ES		
2021		3	13500	SF	FIN	TO	GO						
2022		1	13312	SF	AMF	TO	AO				EN		
2022		2	13250	SF	FIN	TO	AO						
2022		1	13250	SF	FIN	TO	AO				AC		
2022		1	13250	SF	FIN	TO	GR						
2022		1	13250	VO	OLL	TO	GM						
2022		1	13251	SF	FIN	TO	GR						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2022		1	13251	SF	FIN	TO	AR						
2028		1	13056	SF	FIN	TO	AO				VE		
2028		1	13121	SF	FIN	TO	AO			VE	VE		
2028		1	13258	VO	OST. III-327	TO	AO						
2028		6	13250	SF	FIN	TO	AO						
2028		1	13250	PE	FIN	TO	AO				ES		
2028		1	14250	SF	FIN	TO	GM						
2028		12	13312	SF	AMF	TO	AO				EN		
2028		4	13251	SF	FIN	TO	GR						
2028		1	13258	SF	FIN	TO	AO						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Típo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2028		1	13115	VO	H.78	TO	AO			VE	VE	360-440	
2052		16	60051										
2052		13	13312	SF	AMF	TO	AO				EN		
2052		2	13250	SF	FIN	TO	AO						
2052		1	13250	VO	FIN	TO	AO						
2052		1	13258	VO	H. 196	TO	AO						
2052		1	13119	PE	PAT	TO	AO			VE	VE		
2052		5	13501	SF	OLL	TO	GR						
2052		1	13500	FO	OLL	TO	GO						
2052		1	13500	SF	FIN	TO	GO				ES		

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Pasta	Int.	Ext.	Int.		
2052		1	13500	SF	FIN	TO	AM				BR	
2052		1	13500	VO	FIN	TO	AM				ES	
2052		1	13500	NA	GER	TO	AM				ES	Sitra
2052	1	1	13500	PS	GER	TO	AM				BR	Sitra
2052	2	1	13501	VO	OLL	TO	GR					
2052		1	50015									
2077		5	60051									
2077		1	60054									
2301		48	13501	SF	FIN	TO	GR					
2301		4	13501	FO	FIN	TO	GR					

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Típo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2301		4	13501	SF	FIN	TO	GR		IN			Bandes paral·leles
2301		4	13501	SF	FIN	TO	GR				BR	
2301		11	13502	SF	FIN	TO	GM					
2301		3	13502	FO	FIN	TO	GM					
2301		3	13500	SF	FIN	TO	GO					
2301		4	13500	SF	FIN	TO	GO				BR	
2301		11	13502	SF	FIN	TO	GM				BR	
2301		2	13501	VO	OLL	TO	GR					
2301		1	13501	VO	OLL	TO	GR					Tradicció visigoda
2301		1	13501	VO	GER	TO	GR					Sitra?

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2301	2	13501	VO	GER	TO	GR					Sitra
2301	1	13501	NA	GER	TO	GR					Sitra
2301	1	13501	FO	FIN	TO	AR				BR	
2301	3	13501	VO	GER	TO	GM					Sitra
2301	1	13502	VO	FIN	TO	GM				ES	Possible gerra trilobuladad
2301	3	13502	FO	FIN	TO	GM				BR	
2301	1	13502	SF	FIN	TO	GM		IN			Puntejat
2301	3	13312	SF	AMF	TO	AO				EN	
2301	3	13312	PI	AMF	TO	AO				EN	
2301	2	13250	SF	FIN	TO	AO					

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Típo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2301		1	13250	NA	FIN	TO	AO						
2301		1	13121	SF	PAT	TO	AO	ES					
2301	1	1	13502	PS	OLL	TO	GM		IN				Bandes paral·leles
2301	2	1	13501	VO	GER	TO	GR						
2301	3	1	13501	PS	OLL	TO	GM						
2301	4	1	13500	PE	LPA	TO	AO						
2301	5	1	13500	SF	GER	TO	AO						Olpe visigòtic
2303		1	60051										
2303		1	60053										
2303	1	1	13501	FO	OLL	TO	GR				BR		

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2303		1	13256	VO	PAT	TO	AO			EN			
2303		1	13200	SF	LLU	TO	AR			EN	EN		
2303		2	13106	SF	PAT	TO	AO			VE	VE		
2303		1	13106	VO	FIN	TO	AO			VE	VE		
2303		1	13106	PE	PAT	TO	AO			VE	VE		
2303		3	13258	SF	FIN	TO	AO						
2303		1	13258	VE	H. 22	TO	AO						
2303		2	13258	VE	OST. III 267	TO	AO						
2303		11	13250	SF	FIN	TO	AO						
2303		5	13312	SF	AMF	TO	AO			EN			

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2303	2	13312	PS	PC	TO	AO				EN		
2303	21	13501	FO	OLL	TO	GR						
2303	132	13501	SF	OLL	TO	GR						
2303	12	13501	SF	OLL	TO	GR		IN				Bandes paral·leles
2303	3	13512	FO	OLL	TO	GM						
2303	14	13512	SF	FIN	TO	GM						
2303	1	13512	VE	OLL	TO	GM						
2303	1	13512	VO	OLL	TO	GM						
2303	2	13501	SF	FIN	TO	GR				BR		
2303	1	13501	FO	FIN	TO	GR				BR		

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2303	2	13500	SF	FIN	TO	AO				BR	
2303	6	13502	SF	FIN	TO	AM				BR	
2303	10	13501	VO	OLL	TO	GR					
2303	2	13501	VO	OLL	TO	GR		IN			Bandes paral·leles
2303	2	13501	VO	GER	TO	GR					Sitra
2303	3	13502	VO	COS	TO	GM					
2303	3	13501	NA	GER	TO	GR				BR	Sitra
2303	1	13502	NA	GER	TO	GM					Sitra.
2305	2	13250	SF	FIN	TO	AO					
2305	2	13251	VO	OLL	TO	GR					

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2305	2	13258	VO	H.	TO	AO					70-250	
2305	1	13250	PS	FIN	TO	AO						Peça circular foradada a l'interior "ex profeso". Pes de xarxa?
2309	11	13250	SF	FIN	TO	AO						
2309	1	13250	VO	OLL	TO	GO						
2309	1	13251	SF	FIN	TO	GR						
2309	1	13251	BE	GER	TO	AR						
2309	5	13250	SF	FIN	TO	AO						
2309	1	13250	VO	GER	TO	AO						
2309	4	13251	SF	FIN	TO	GR						
2309	3	13312	SF	AMF	TO	AO						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2309	4	13300	SF	AMF	TO	AO						
2309	1	13310	VO	PASC 1	TO	AO						
2309	2	13312	VO	AMF	TO	AO				EN		
2309	1	13258	VO	LAMB 10B	TO	AO						
2309	1	13258	SF	FIN	TO	AO						
2309	1	13106	PE	DRAG 27	TO	AO			VE	VE		
2309	1	13115	SF	FIN	TO	AO			VE			
2309	1	13250	VO	MOR	TO	AO						
2309	1	13250	VO	GER	TO	AO						
2309	15	13250	SF	FIN	TO	AO						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2309		2	13250	SF	FIN	TO	AO				AC		
2309		5	13251	SF	FIN	TO	GR						
2309		1	13251	SF	FIN	TO	AR				AC		
2309		1	13320	SF	FIN	TO	A0						
2314		9	13250	SF	FIN	TO	AO						
2314		2	13250	SF	FIN	TO	AO				AC		
2314		1	13251	SF	FIN	TO	GR						
2314		1	13312	SF	FIN	TO	AO				EN		
2314	1	1	13251	VO	OLL	TO	GR		IN				
2314		3	13251	VO	OLL	TO	GR						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2314		29	13250	SF	FIN	TO	AO						
2314		1	13250	PE	FIN	TO	AO						
2314		1	13250	FO	FIN	TO	AO						
2314		2	13250	SF	FIN	TO	AO				AC		
2314		1	13250	NA	FIN	TO	GM						
2314		1	13250	VO	GER	TO	AO						
2314		1	13120	VO	PAT	TO	AO					S. V-VI	
2314		1	13250	SF	GER	TO	AO				ES		
2314		2	13114	SF	FIN	TO	AO			VE	VE		
2314		2	13112	SF	FIN	TO	AO			VE	VE		

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def. Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
					Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2314	1	13115	SF	FIN	TO	AO	ES				
2314	1	13115	SF	FIN	TO	AO		ES			
2314	2	13158	SF	FIN	TO	AO					
2314	3	13158	VO	H.196	TO	AO					
2315	1	60051									
2315	10	13312	SF	AMF	TO	AO				EN	
2315	6	13250	SF	FIN	TO	AO					
2315	1	13250	NA	FIN	TO	AO					
2315	2	13250	SF	FIN	TO	AO				AC	
2315	7	13251	SF	FIN	TO	GR					

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2315		1	13251	VO	CSS	TO	GR						
2315		1	13251	VO	OLL	TO	GR						
2316		1	50008										
2316	1	1	11101	VO	VOL	MA	GO		MA			2200 -1200 A. N.E	
2316		50	13312	SF	AMF	TO	AO				EN		
2316		37	13250	SF	FIN	TO	AO						
2316		7	13250	SF	FIN	TO	AO				AC		
2316		1	13309	NA	AMF	TO	AO						
2316		6	13309	SF	AMF	TO	AO						
2316		1	13306	NA	AMF	TO	AO						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions	
							Pasta	Int.	Ext.	Int.			Ext.
2316		4	13250	SF	FIN	TO	AO						Pasta clara
2316		1	13313	NA	LR4A	TO	AO				AC	S, V-VII	
2316		4	13250	VO	GER	TO	AO						
2316		1	13250	NA	GER	TO	AO						
2316		2	13250	FO	FIN	TO	AO						
2316		1	13250	PE	FIN	TO	AO						
2316		1	13250	PE	FIN	TO	GO						
2316		1	13250	VO	MOR	TO	AO						
2316		1	13150	PE	FIN	TO	AO						
2316		4	13258	SF	FIN	TO	AO						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2316	1	13258	VO	LAMB 10A	TO	AO						
2316	4	13258	VO	OST III-332	TO	AO						
2316	1	13258	VO	OST I -20	TO	AO						
2316	4	13115	SF	FIN	TO	AO				VE		
2316	2	13115	PE	FIN	TO	AO				VE		
2316	1	13115	SF	FIN	TO	AO	ES			VE		Palmetas
2316	1	13115	VO	PAT	TO	AO				VE		
2316	1	13119	VO	FIN	TO	AO				VE	VE	
2316	1	13250	VO	BOL	TO	AO						
2316	1	13111	VO	LAMB 9B	TO	AO						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm.	Frag.	Class.	Def. Fragm.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
								Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2316		1	13200	PS	LLU	TO	AO		PI				
2316		1	13250	VO	BOL	TO	AO						
2316		2	13250	VO	BOL	TO	GO					S. V- VI	
2316		2	13251	VO	BOL	TO	GR					S. V- VI	
2316		1	13263	VO	BOL	TO	GR					S. V- VI	
2316		1	13251	VO	TAP	TO	GR					S. V- VI	
2316		2	13251	VO	OLL	TO	GR					1/2 S. V -1/2 S. VI	
2316		3	13250	SF	FIN	TO	GO						
2316		1	13250	FO	FIN	TO	GO						
2316		34	13251	SF	FIN	TO	GR						

INTERVENCIÓ C/ DEL SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6. BARCELONA

INVENTARI DE MATERIAL ARQUEOLÒGIC. INTERVENCIÓ 093/09.

U.E.	Núm. Frag.	Class. Fragm.	Def.	Tipo	Tècnica	Pasta	Decoració		Acabats		Cronologia	Observacions
							Int.	Ext.	Int.	Ext.		
2316	3	13251	FO	FIN	TO	GR						
2316	3	13251	SF	FIN	TO	AR						Caolinítica galo-romana
2317	2	13258	VO	LAMB 10B	TO	AO						
2317	1	13258	VO	H. 183	TO	AO					S. II-IV	
2318	1	13310	SF	AMF	TO	AO						
2318	3	13250	SF	FIN	TO	AO						
2318	1	13258	SF	FIN	TO	AO						
2318	1	13106	VO	DRAG 24/25 B	MO	AO			VE	VE		
2318	1	13111	SF	FIN	TO	AO				VE		
2318	1	13251	VO	OLL	TO	GR						

IDENTIFICACIÓ DE LA PEÇA

Objecte	Material de substrat	Tècnica	Descripció	Mesures	Dades arqueològiques	
<i>moneda</i>	<i>bronze</i>	<i>encuny</i>		h. <input type="text"/>	Codi Interv.	Denominació intervenció
Tipologia				amp. <input type="text"/>	<i>093/09</i>	<i>Sotstinent Navarro</i>
	Estrat superficial			llarg. <input type="text"/>	Identificació arqueològica	
Cronologia				gruix <input type="text"/>	<i>UE.2309</i>	
				∅ <i>1.7cm.</i>		
				<input type="text"/>		

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Anàlisi visual				Anàlisi físico-química	
<i>alteracions físiques</i>		<i>productes de corrosió</i>		Tipus d'anàlisi	
Estat peça	Tipus alteració	Prod. corrosió	Afectació	<input type="text"/>	
<i>peça completa</i>	<i>brutícia superficial</i>	<i>Tenorita</i>	<i>puntual</i>	<input type="text"/>	
Núm fragments	<input type="text"/>	<i>malaquita</i>	<input type="text"/>	Resultats	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	

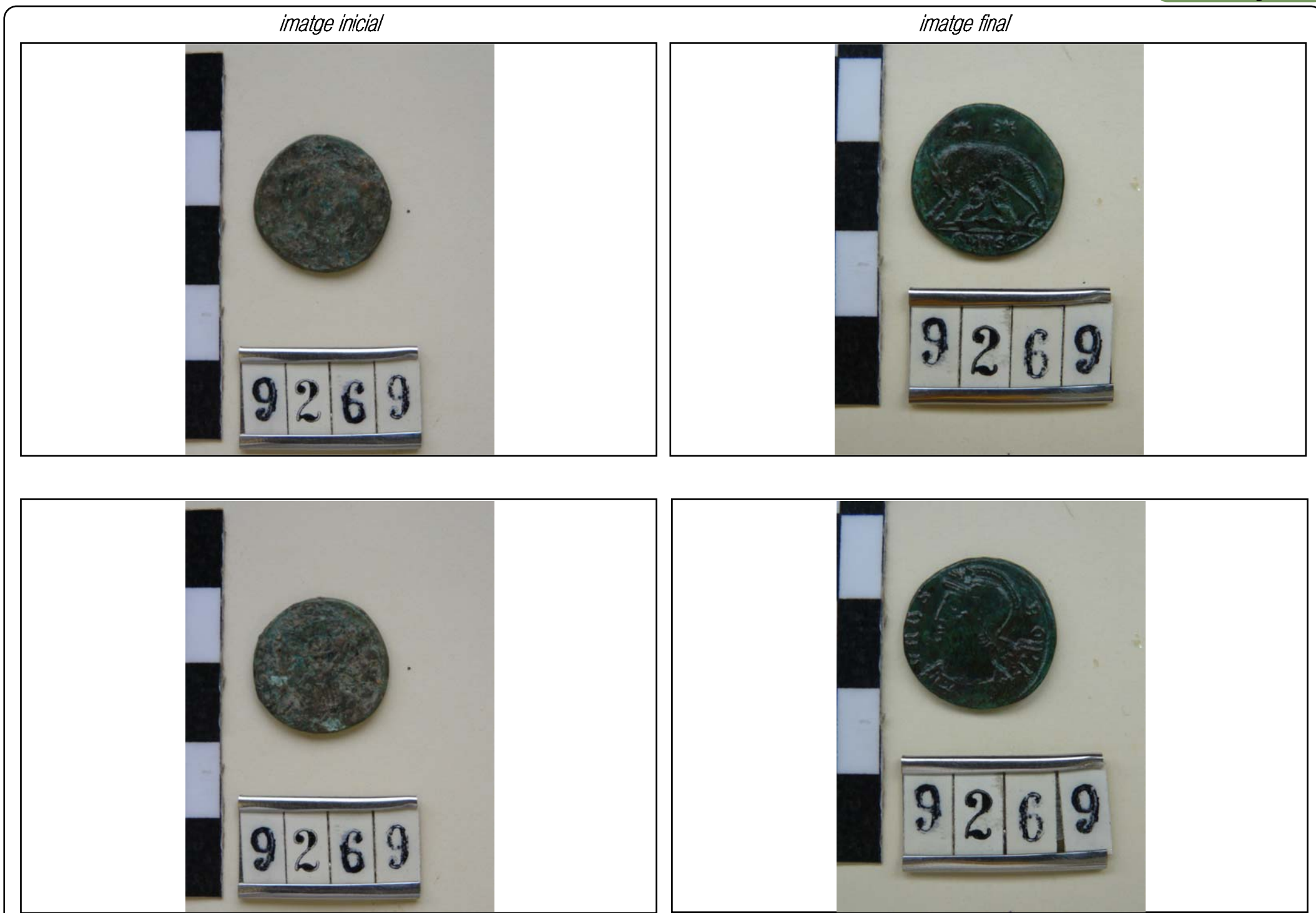
INTERVENCIONS ANTERIORS

Intervencions in situ					Laboratori		OBJECTIUS	
Acció	Producte	%	Disolvent	Sistema aplicació	<input type="text"/>	☒ <i>Neteja</i>	<input type="text"/>	
<i>embalatge</i>	<i>bossa polietilè</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	☒ <i>Estabilització</i>	<input type="text"/>	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	☒ <i>Consolidació</i>	<input type="text"/>	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	☐ <i>Restauració</i>	<input type="text"/>	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	☒ <i>Embalatge</i>	<input type="text"/>	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>			

Documentació gràfica   Veure observacions

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

[Més imatges](#)

IDENTIFICACIÓ DE LA PEÇA

Objecte	Material de substrat	Tècnica	Descripció	Mesures	Dades arqueològiques				
<i>indeterminat</i>	<i>vidre</i>	<i>bufat</i>	<i>Set fragments de vidre, de diferents mides i color.</i>	h. <input type="text"/>	<table border="1"> <tr> <th>Codi Interv.</th> <th>Denominació intervenció</th> </tr> <tr> <td><i>093/09</i></td> <td><i>Sotstinent Navarro</i></td> </tr> </table>	Codi Interv.	Denominació intervenció	<i>093/09</i>	<i>Sotstinent Navarro</i>
Codi Interv.	Denominació intervenció								
<i>093/09</i>	<i>Sotstinent Navarro</i>								
Tipologia				amp. <input type="text"/>	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Identificació arqueològica</th> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>UE.2316</i></td> </tr> </table>	Identificació arqueològica		<i>UE.2316</i>	
Identificació arqueològica									
<i>UE.2316</i>									
	Estrat superficial		llarg. <input type="text"/>						
Cronologia			gruix <input type="text"/>						
			∅ <input type="text"/>						
			<i>varis</i>						

ESTAT DE CONSERVACIÓ

Anàlisi visual				Anàlisi físico-química																																															
<table border="1"> <tr> <th>Estat peça</th> <th>Núm fragments</th> <td>☒ <i>Documentació gràfica</i></td> </tr> <tr> <td><i>peça incompleta</i></td> <td><i>7</i></td> <td>☐ <i>Veure observacions</i></td> </tr> </table>	Estat peça	Núm fragments	☒ <i>Documentació gràfica</i>	<i>peça incompleta</i>	<i>7</i>	☐ <i>Veure observacions</i>	<p><i>formes d'alteració</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Substrat</th> <th>Afectació</th> <th>Estrat superficial</th> <th>Afectació</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>brutícia superficial</i></td> <td><i>extesa</i></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>iridescència</i></td> <td><i>extesa</i></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Substrat	Afectació	Estrat superficial	Afectació	<i>brutícia superficial</i>	<i>extesa</i>			<i>iridescència</i>	<i>extesa</i>																							<table border="1"> <tr> <th>Objectius</th> <th>Resultats</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>Característiques tècniques</th> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Objectius	Resultats			Característiques tècniques				☐ <i>Veure documents aportats</i>	
Estat peça	Núm fragments	☒ <i>Documentació gràfica</i>																																																	
<i>peça incompleta</i>	<i>7</i>	☐ <i>Veure observacions</i>																																																	
Substrat	Afectació	Estrat superficial	Afectació																																																
<i>brutícia superficial</i>	<i>extesa</i>																																																		
<i>iridescència</i>	<i>extesa</i>																																																		
Objectius	Resultats																																																		
Característiques tècniques																																																			
Valoració																																																			

OBJECTIUS DEL TRACTAMENT

Neteja
  Eliminació intervencions anteriors
  Estabilització
  Restauració
  Consolidació
  Embalatge

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

[Més imatges](#)

<i>imatge inicial</i>	<i>imatge final</i>

11.2. Dibuix

ES CORRESPONEN AMB LES LÀMINES núm. I-XVII.

Nom de la intervenció: C/ SOTS-TINENT NAVARRO, 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2001, 1

Mides: Alçària: 30 cm   Øvora: 8 cm

Codi MUHBA: 032/09

LÀMINA 1

0 5cm

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2012, 1

Mides: Alçària: cm

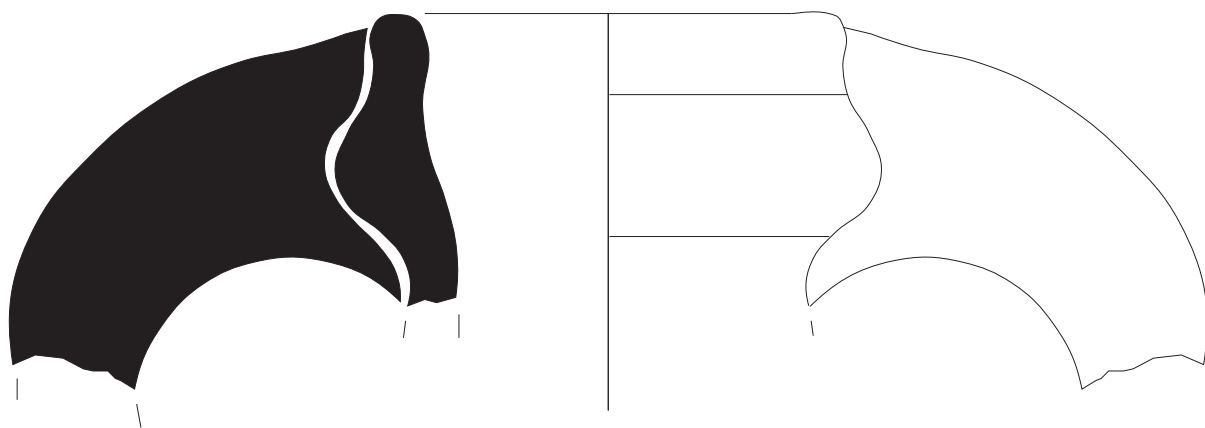
Ø vora: 47 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 2

0 5 cm

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2012, 2

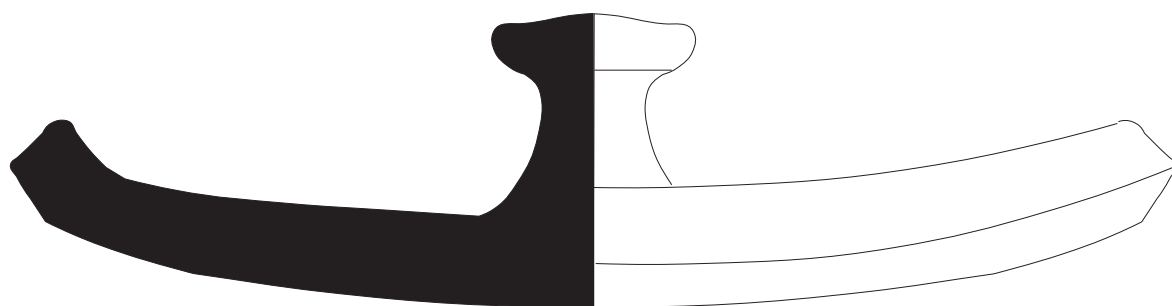
Mides: Alçària: 8,5 cm

Ø vora: 6 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 3

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2012, 3

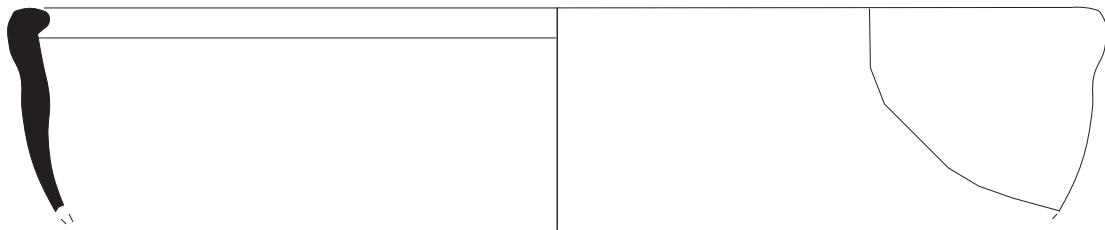
Mides: Alçària:

Ø vora: 15 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 4

0 5 cm

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2021 1

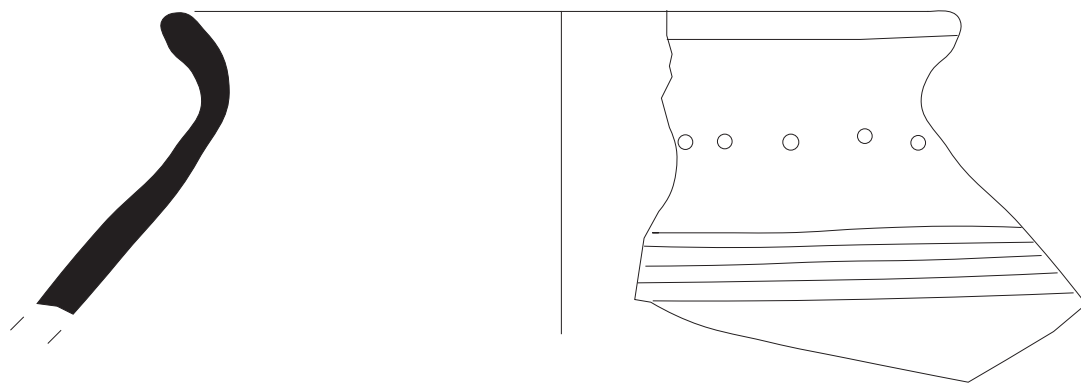
Mides: Alçària:

Ø vora: 38 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 5

0 5 cm

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2021, 2

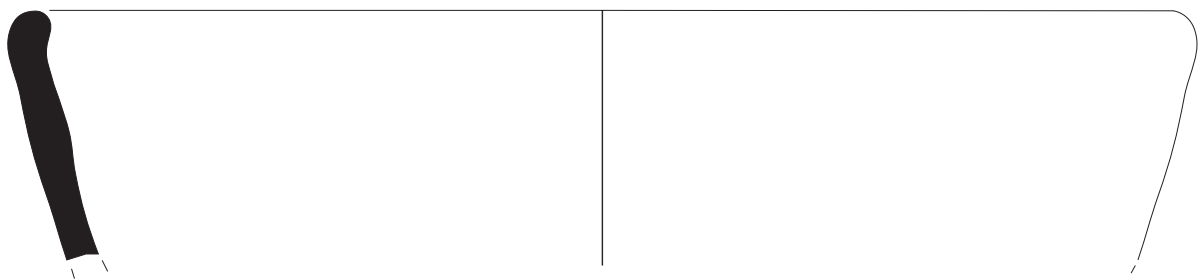
Mides: Alçària:

Ø vora: 10 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 6

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2021, 3

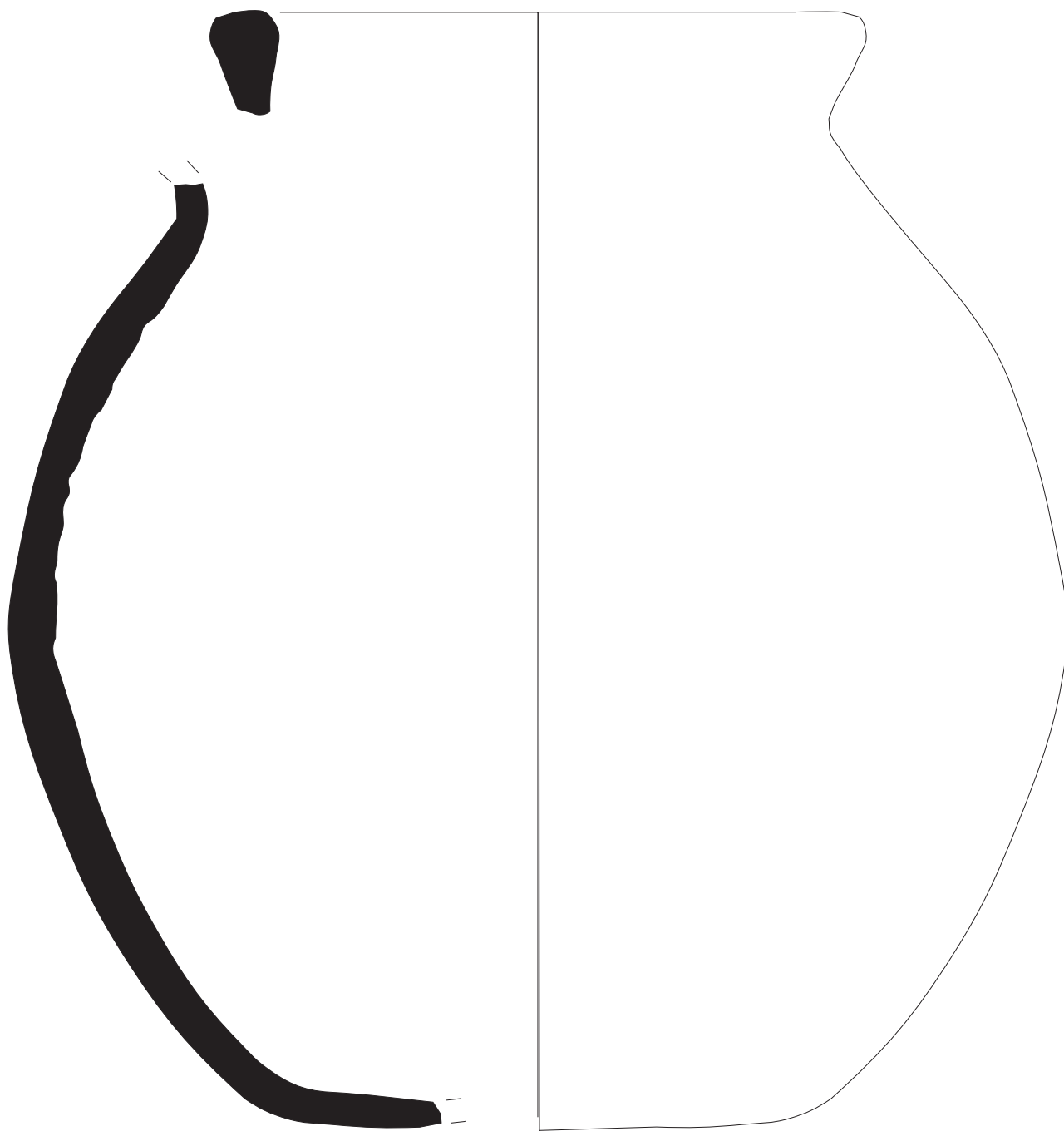
Mides: Alçària:

Ø vora: 24 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 7

0 5 cm

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2052, 1

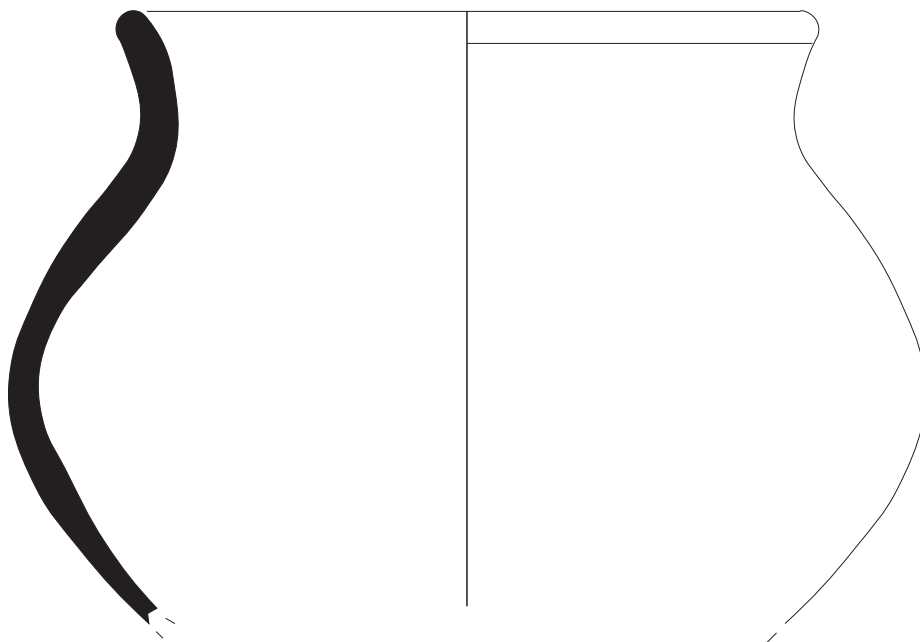
Mides: Alçària: 23,5 cm

Ø vora: 14 cm

Codi MUHBA: 078/09

LÀMINA 8

0 5 cm

Nom de la intervenció: C/ FLASSADERS, 24-28 I PLAÇA JAUME SABARTÉS

Núm. inventari: 093/09, 2052, 2

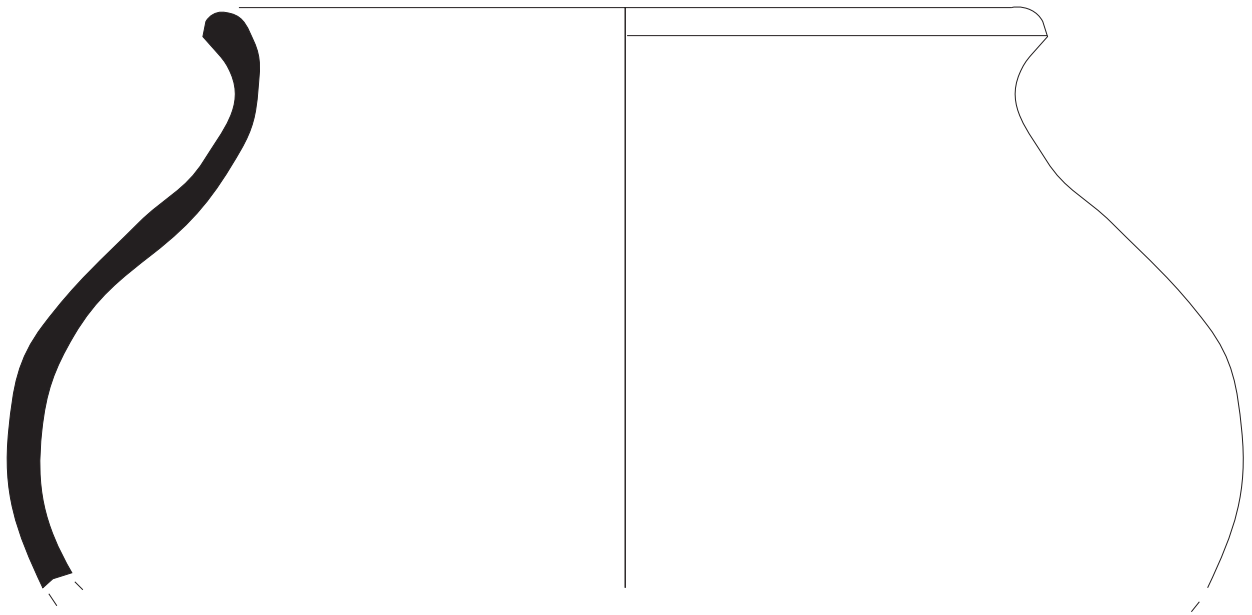
Codi MUHBA: 093/09

Mides: Alçària:

Ø vora: 9 cm

LÀMINA 9

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2301, 1

Mides: Alçària:

Ø vora: 14 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 10

0 5 cm

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2301, 2

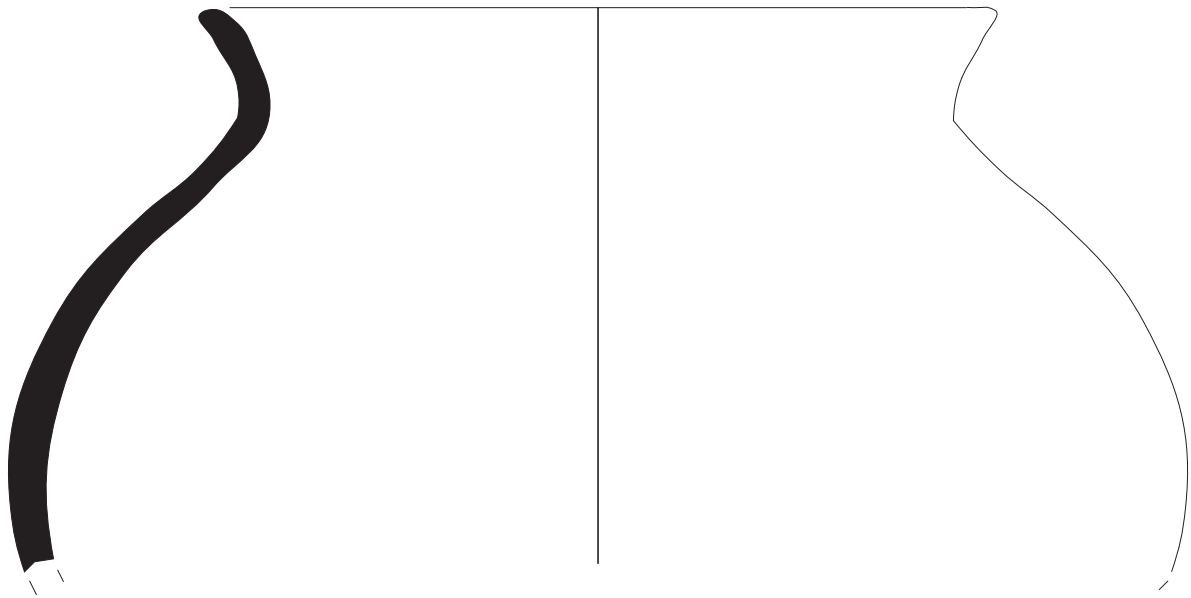
Mides: Alçària:

Ø vora: 19 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 11

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2301, 3

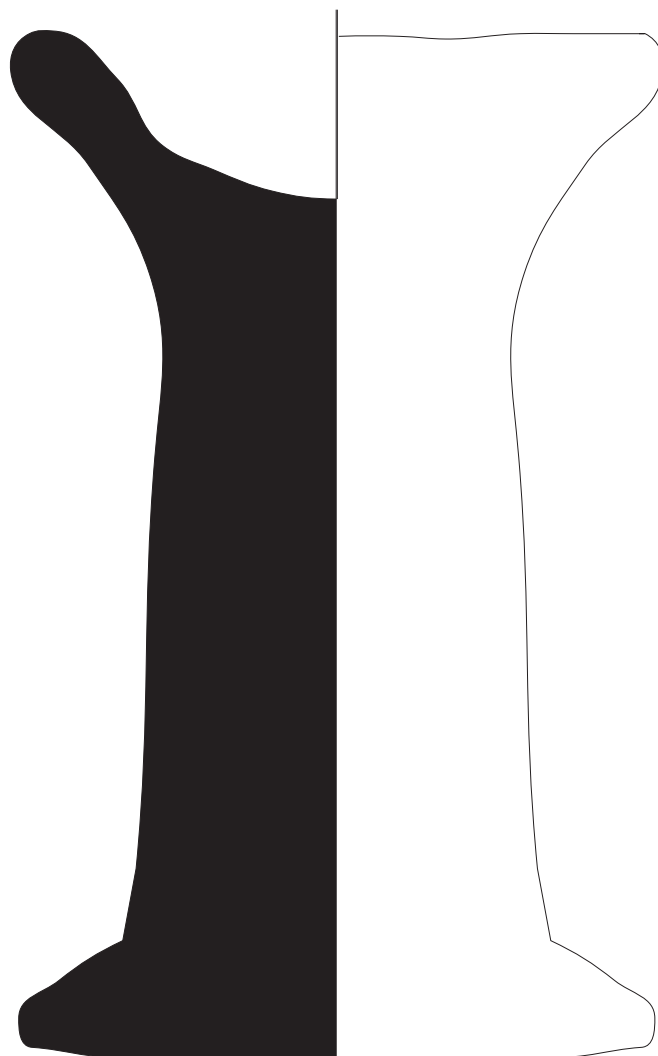
Mides: Alçària:

Ø vora: 14 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 12

0 5 cm

Nom de la intervenció: C/ FLASSADERS, 24-28 I PLAÇA JAUME SABARTÉS

Núm. inventari: 093/09, 2301, 4

Codi MUHBA: 093/09

Mides: Alçària: 13,7 cm

Ø vora: 8 cm

LÀMINA 13

0 5 cm

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2301, 5

Mides: Alçària:

Ø vora:

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 14

0 5 cm

Nom de la intervenció: C/ FLASSADERS, 24-28 I PLAÇA JAUME SABARTÉS

Núm. inventari: 093/09, 2303, 1

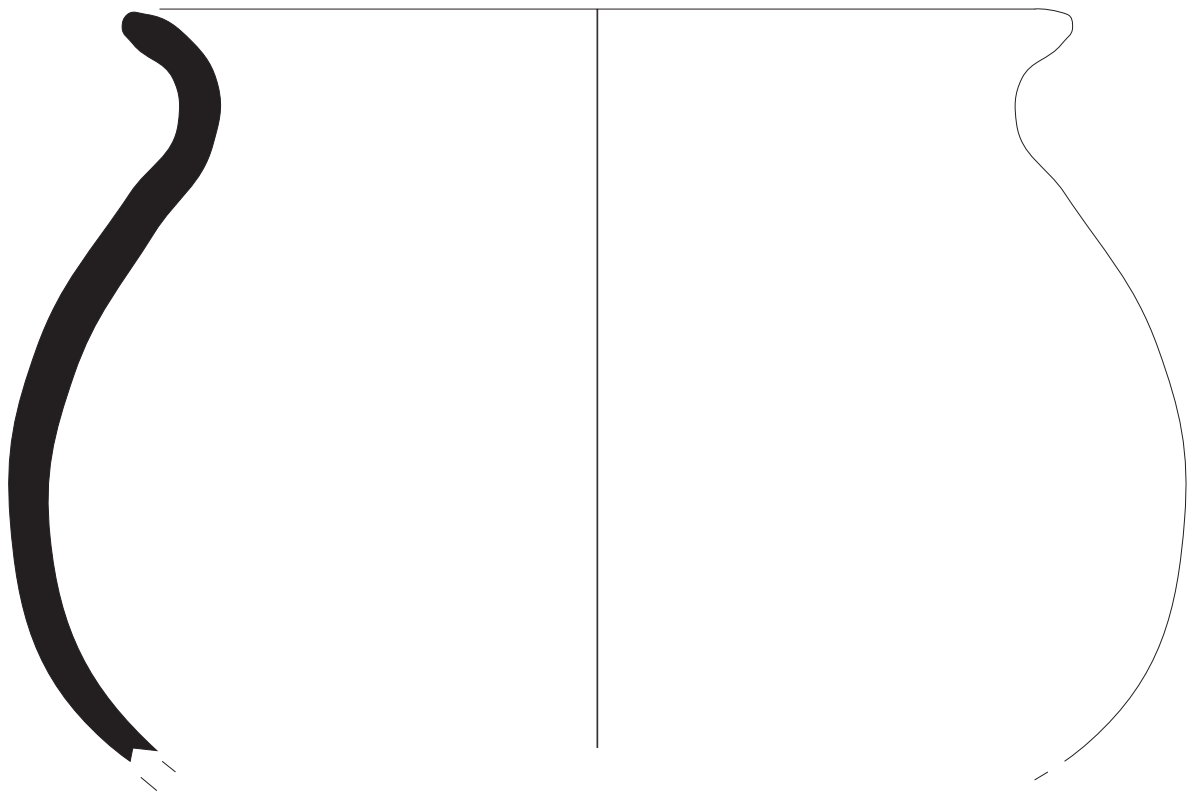
Mides: Alçària:

Ø vora:

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 15

0 5 cm

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2314, 1

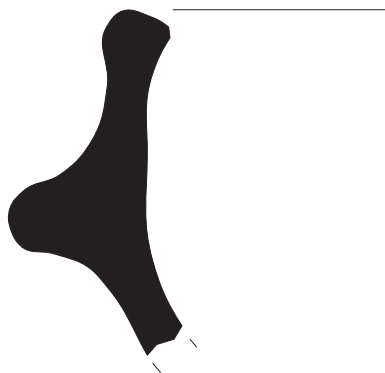
Mides: Alçària:

Ø vora: 12 cm

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 16

Nom de la intervenció: SOTS-TINENT NAVARRO 4-6

Núm. inventari: 093/09, 2316, 1

Mides: Alçària:

Ø vora:

Codi MUHBA: 093/09

LÀMINA 17

12. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

12.1. Documentació Planimètrica

431250

431500

4582055

4582055

4581805

4581805

CARRER SOTS-TINENT NAVARRO, 4 / 6.

431250

431500

1:2.500.000

LOCALITZACIÓ GEOGRÀFICA

NOM DEL PROJECTE:
 MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
 AL CARRER SOTS-TINENT NAVARRO, 4 / 6

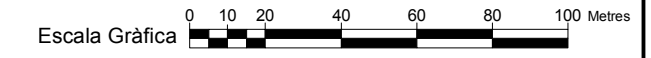
CODI MUHBA: 093/09

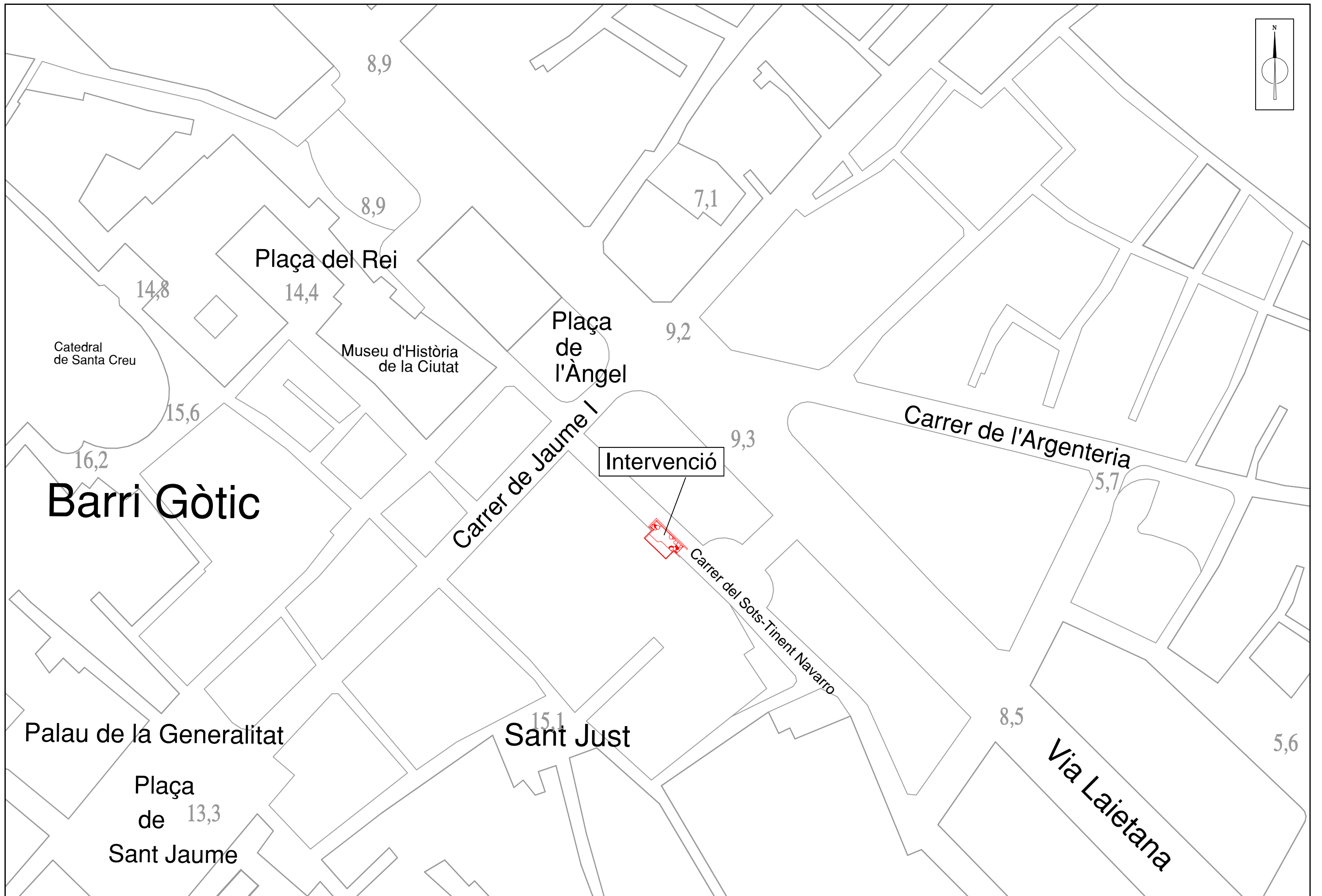
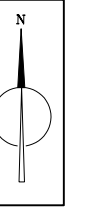
MUNICIPI:
 Barcelona

PROVÍNCIA:
 Barcelona

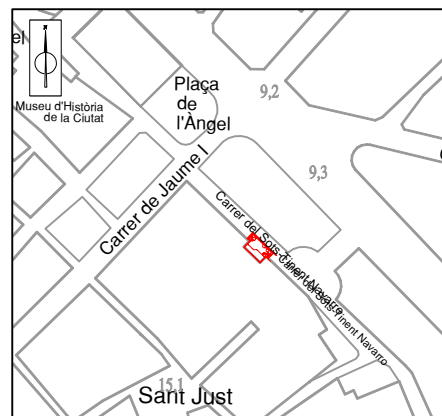
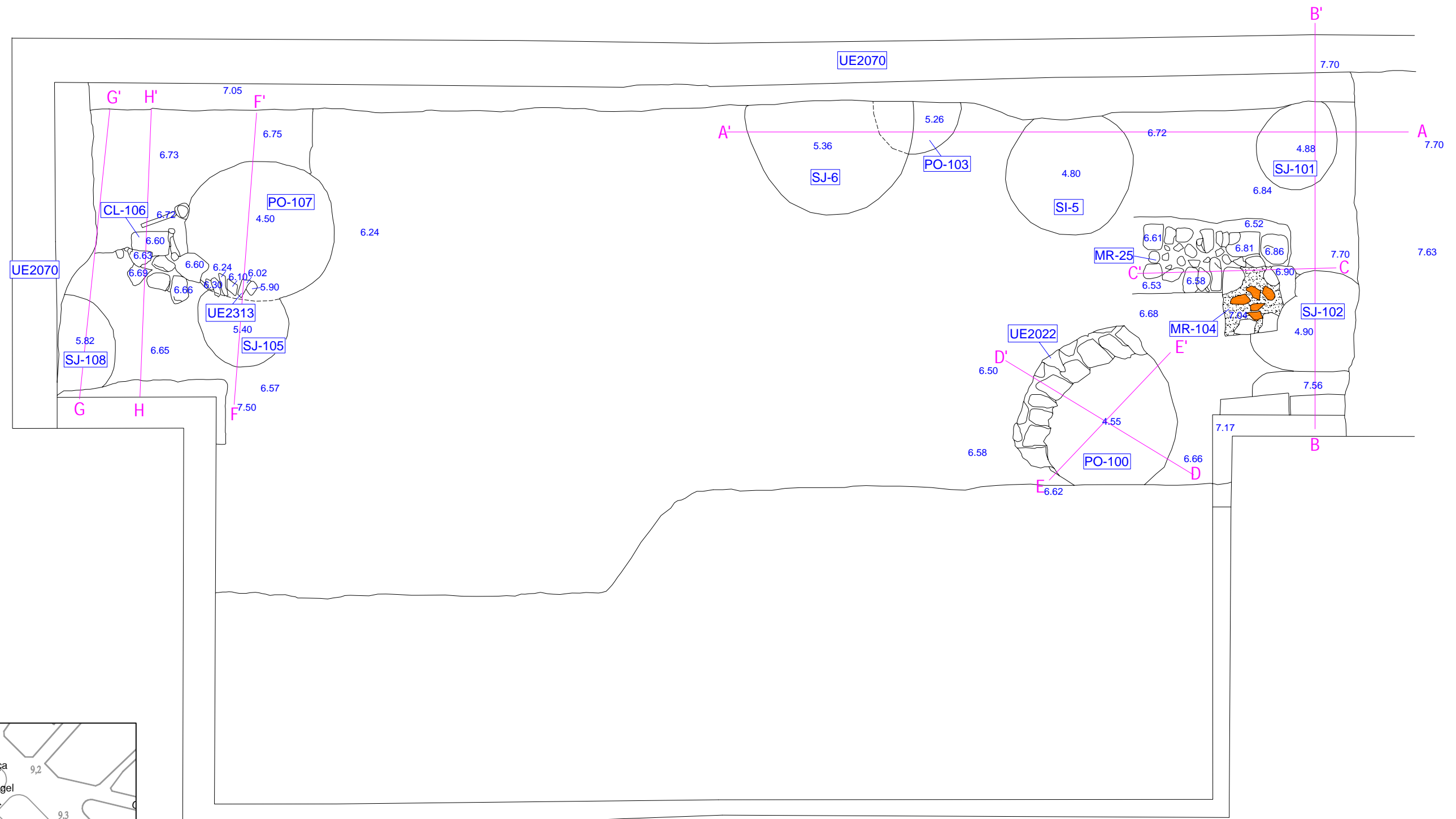
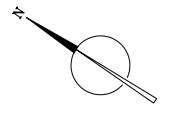

Escala Numèrica 1:2.000

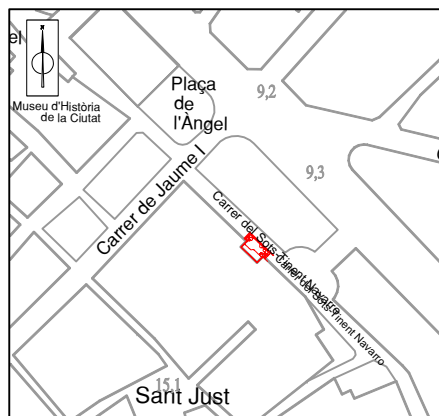
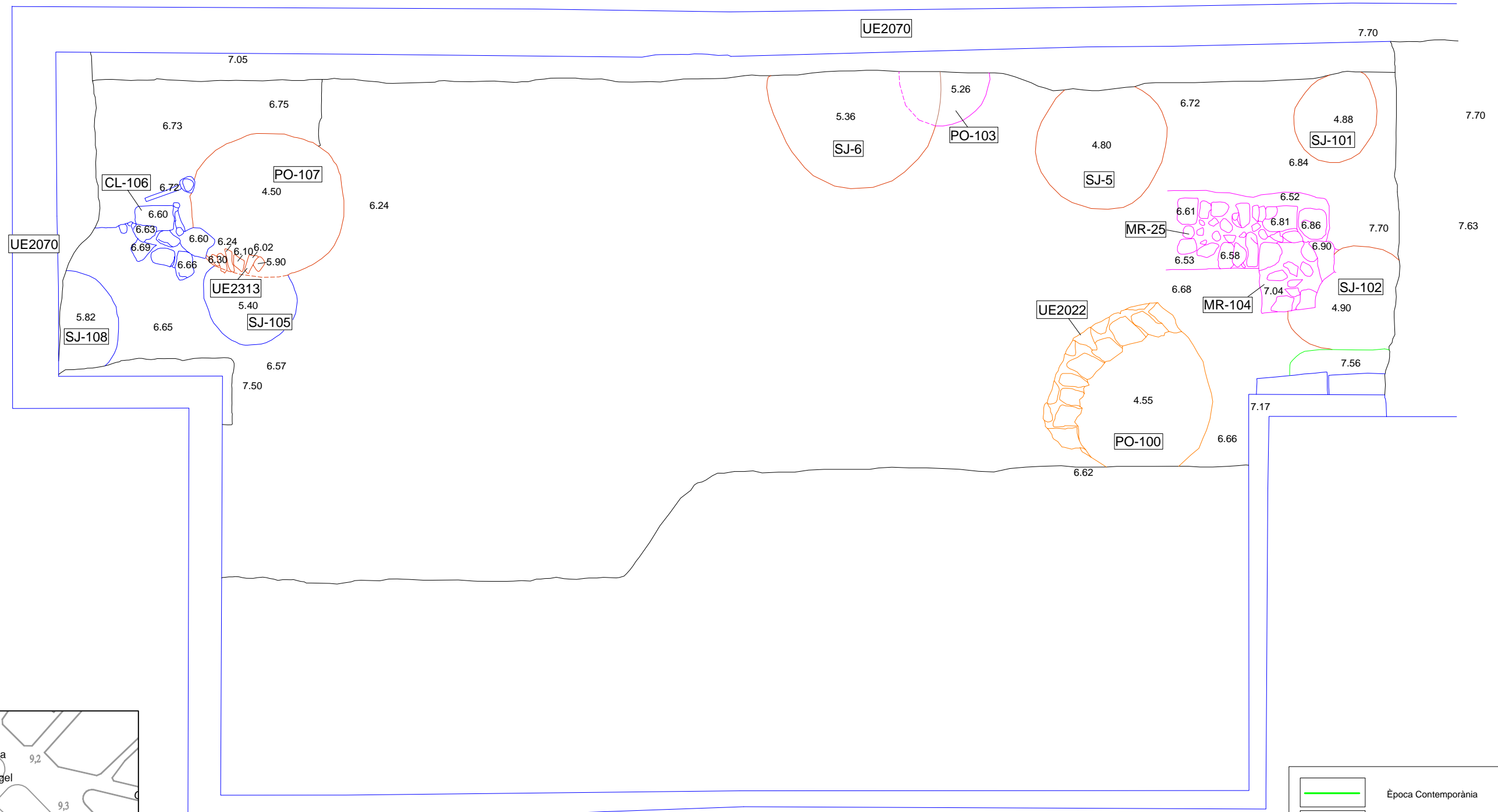
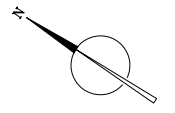

Carrer del Sots-Tinent Navarro

Carrer del Sots-Tinent Navarro

	Època Contemporània
	Època Baix medieval
	Època Alt medieval
	Època Baiximperial
	Època Altimperial

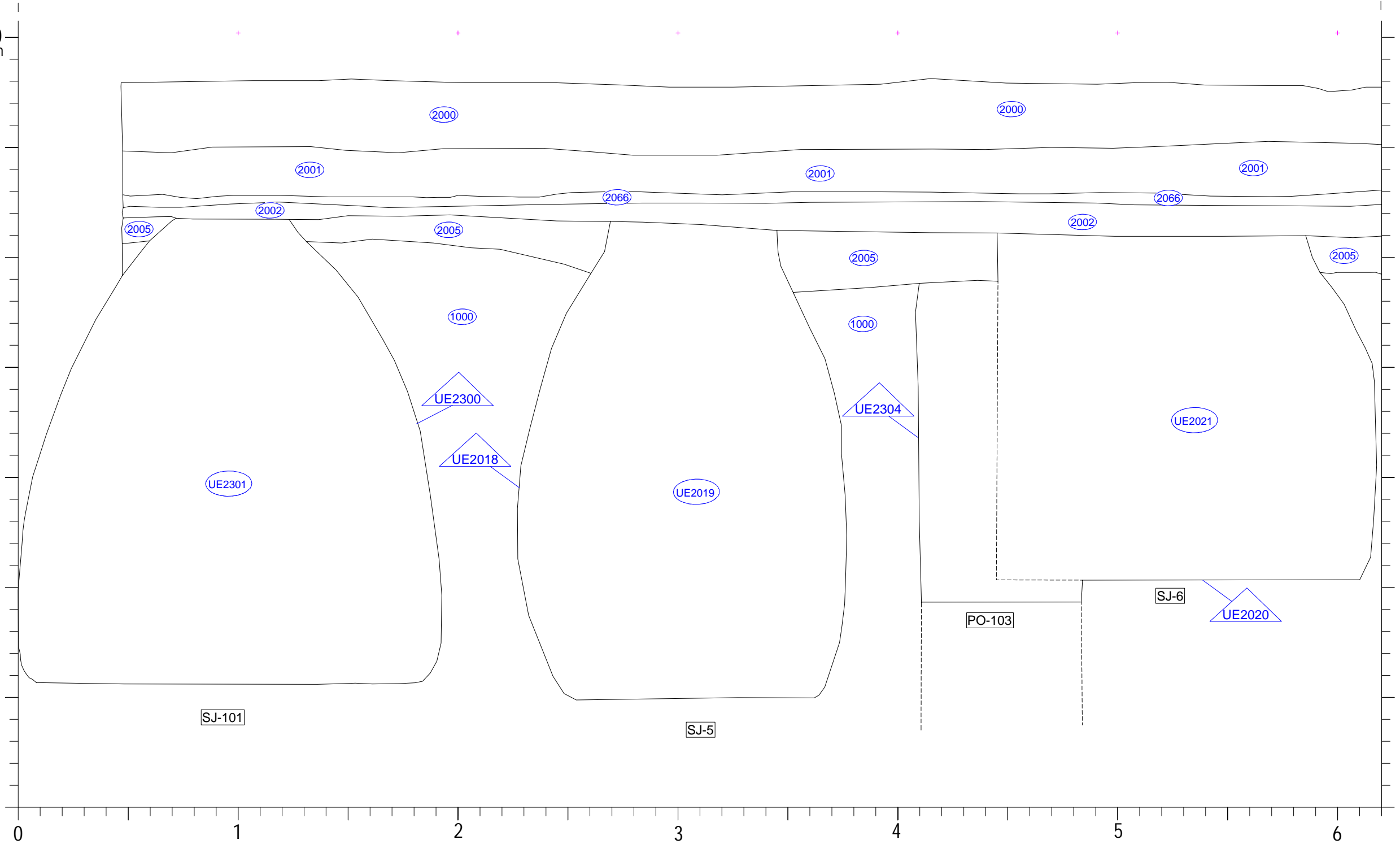
Secció NO-SE

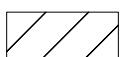
A

A'

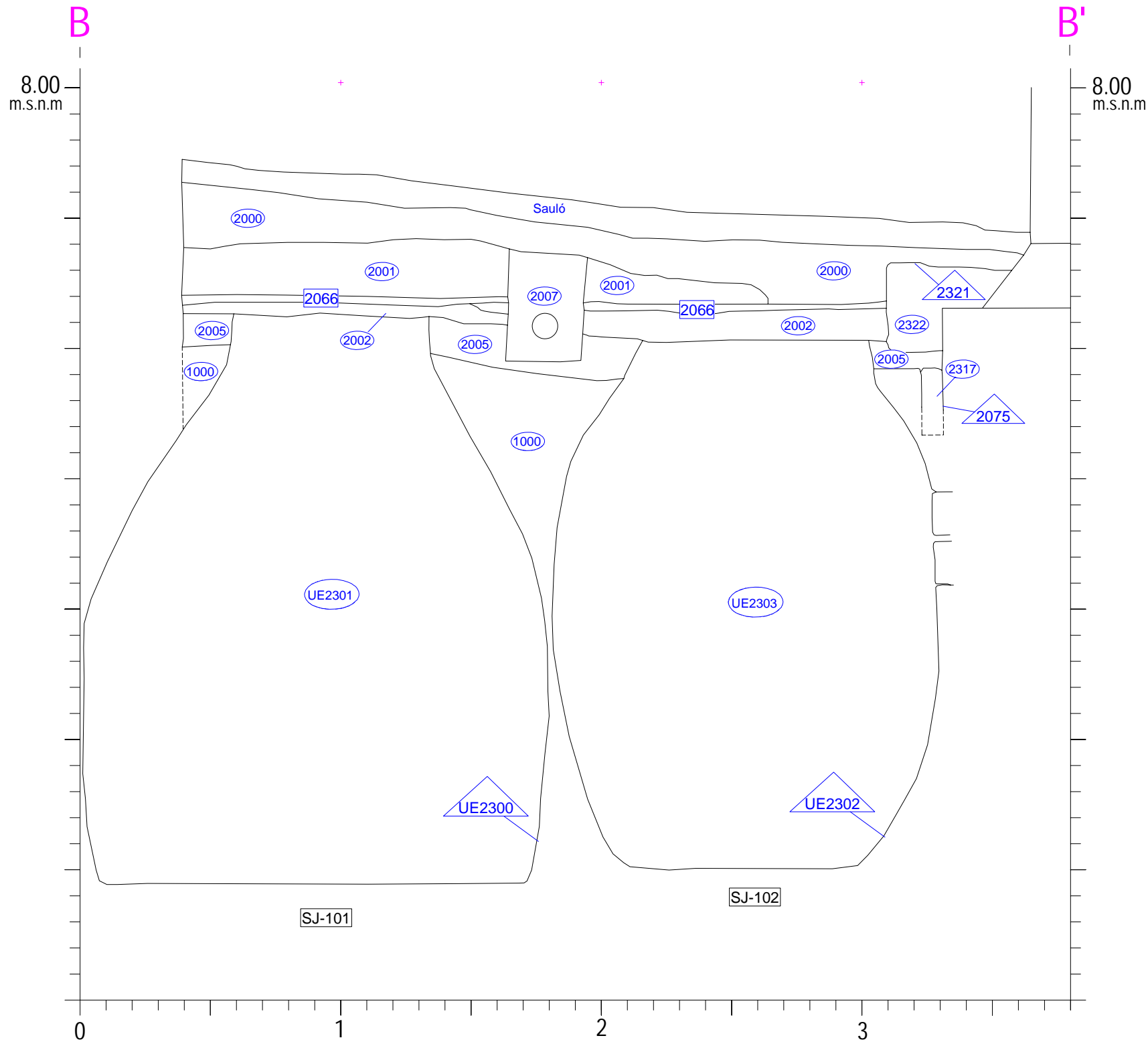
7.90
m.s.n.m

7.90
m.s.n.m

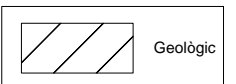
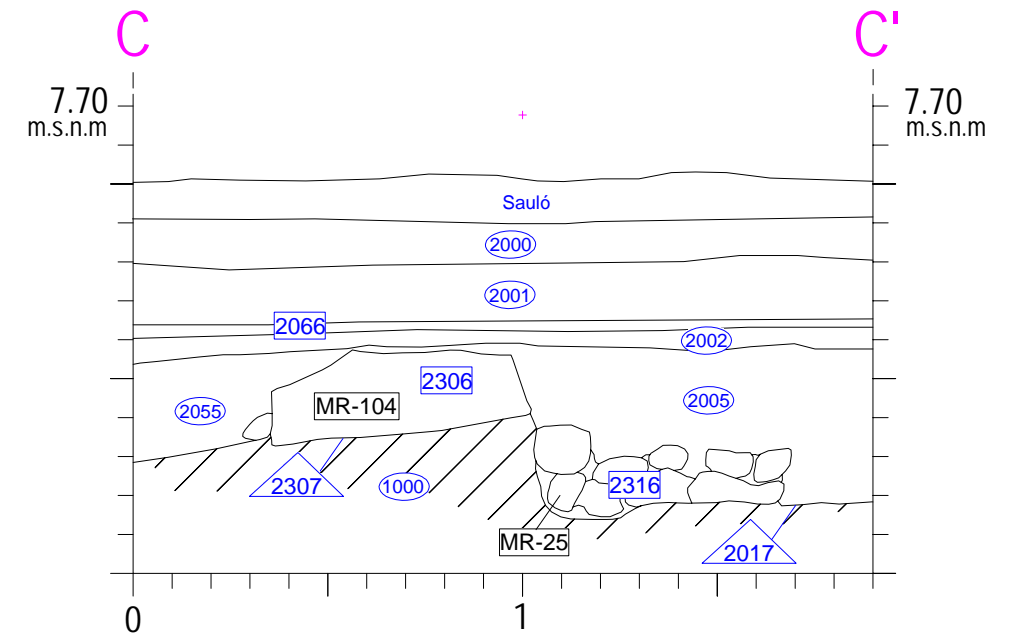

 Geològic

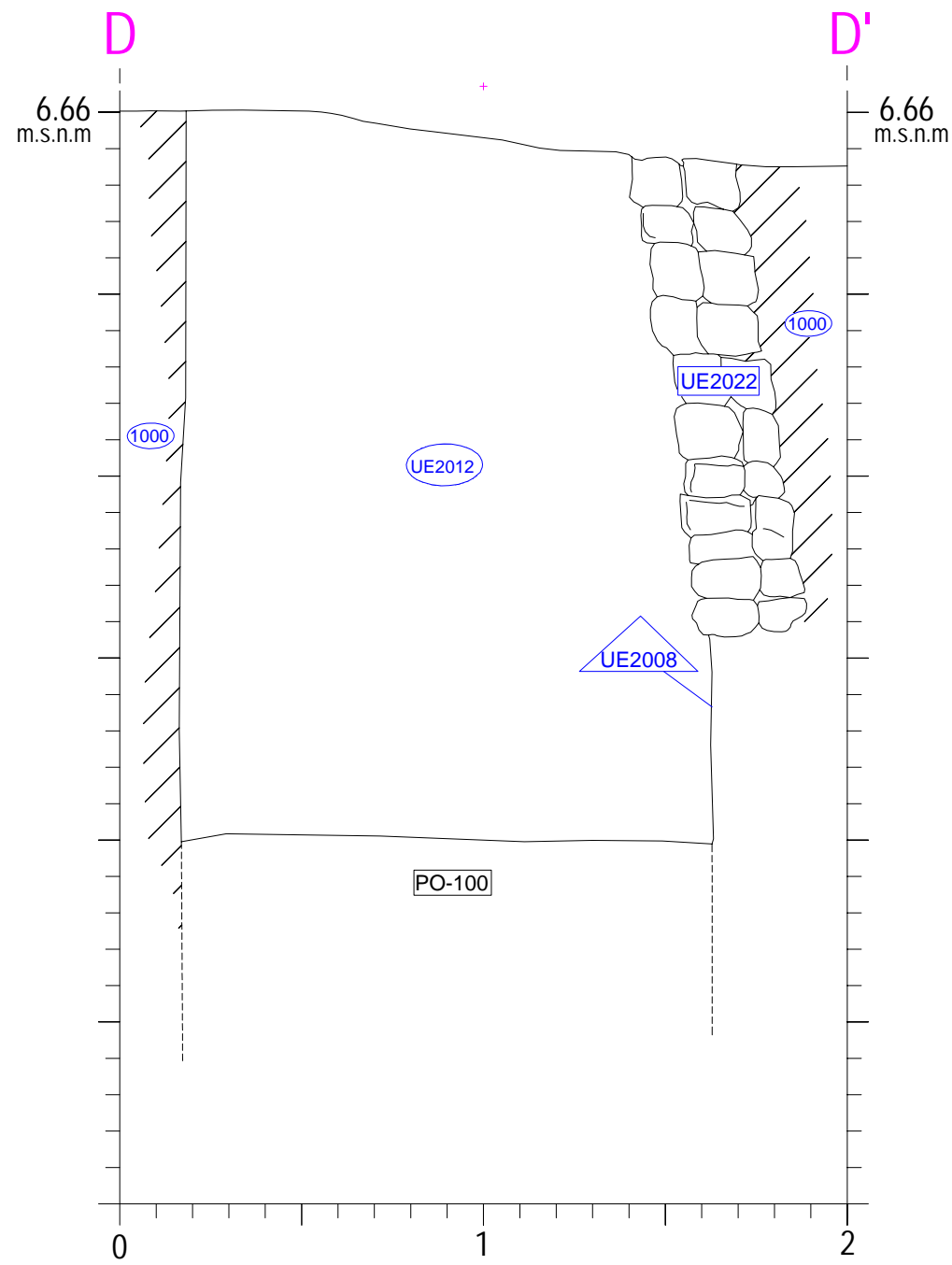
Secció SO-NE

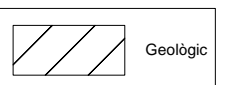
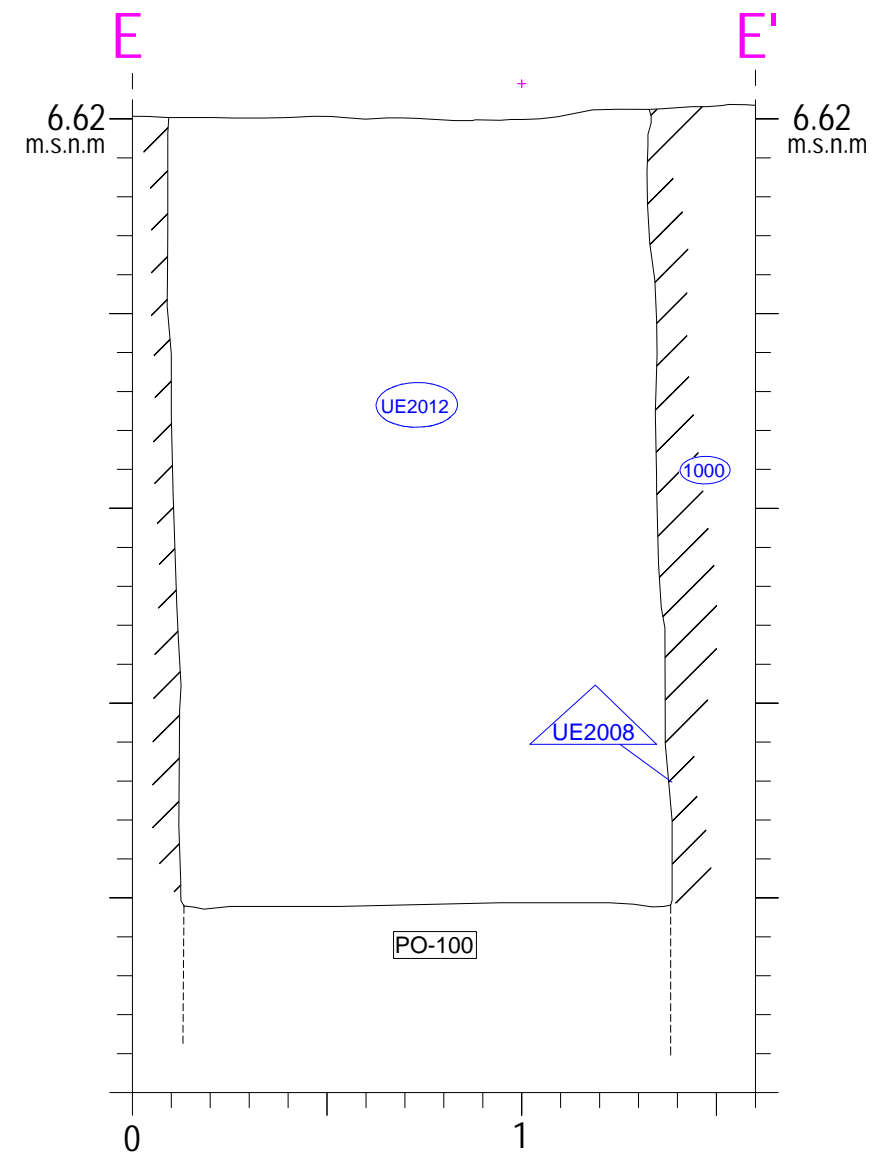
Secció SE-NO

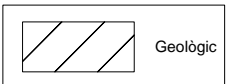
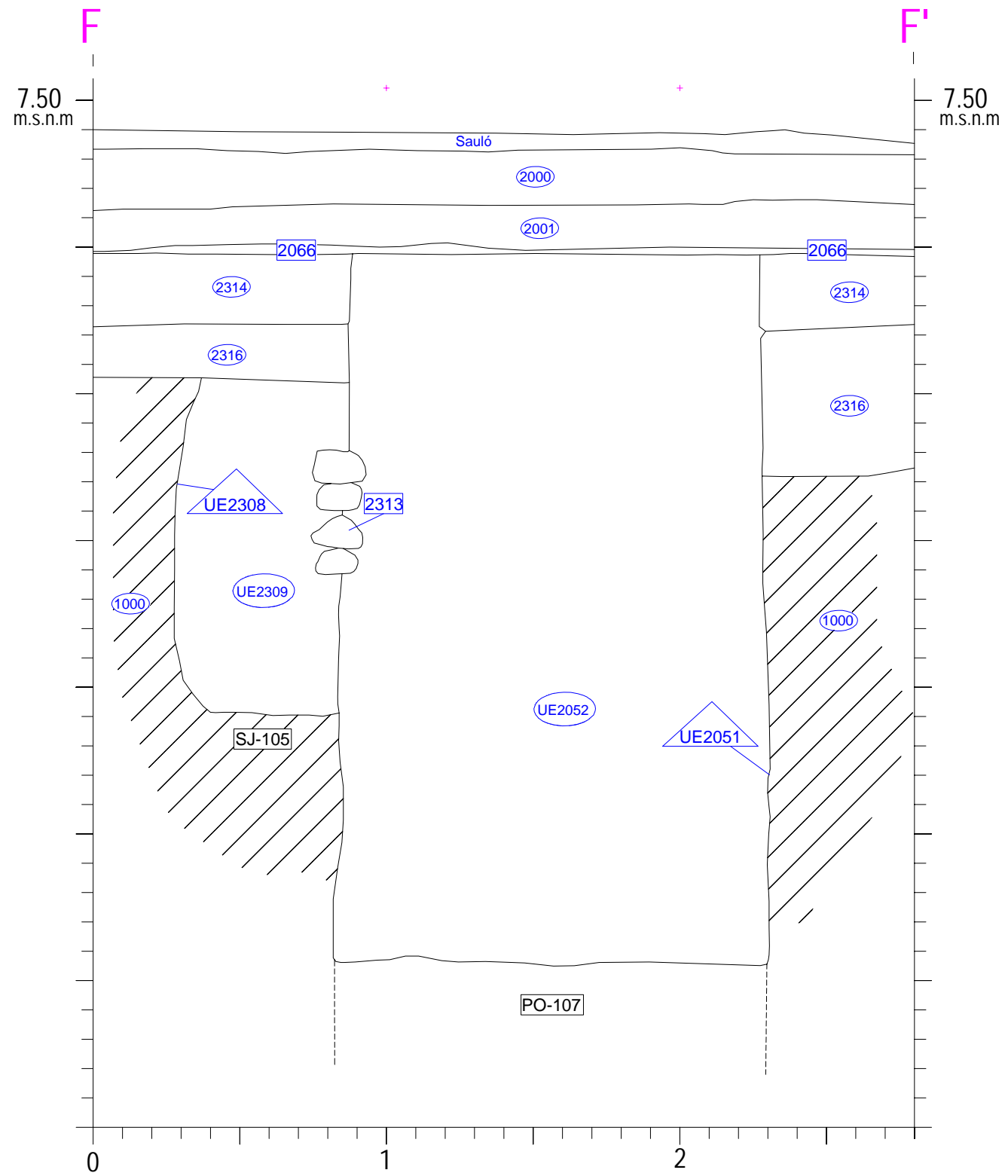
Secció S-N

Secció O-E

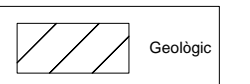
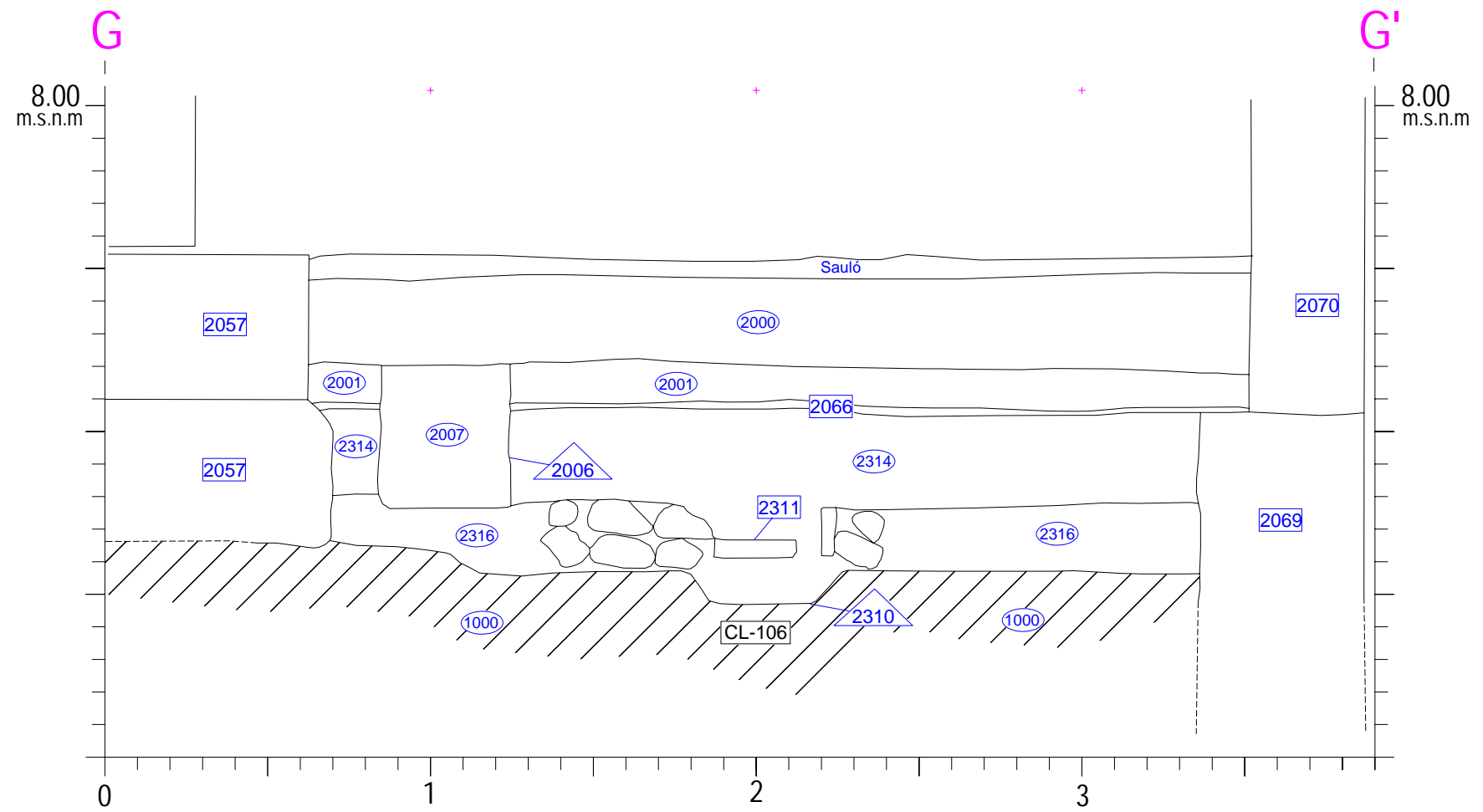

Secció SO-NE

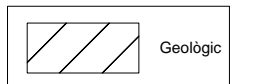
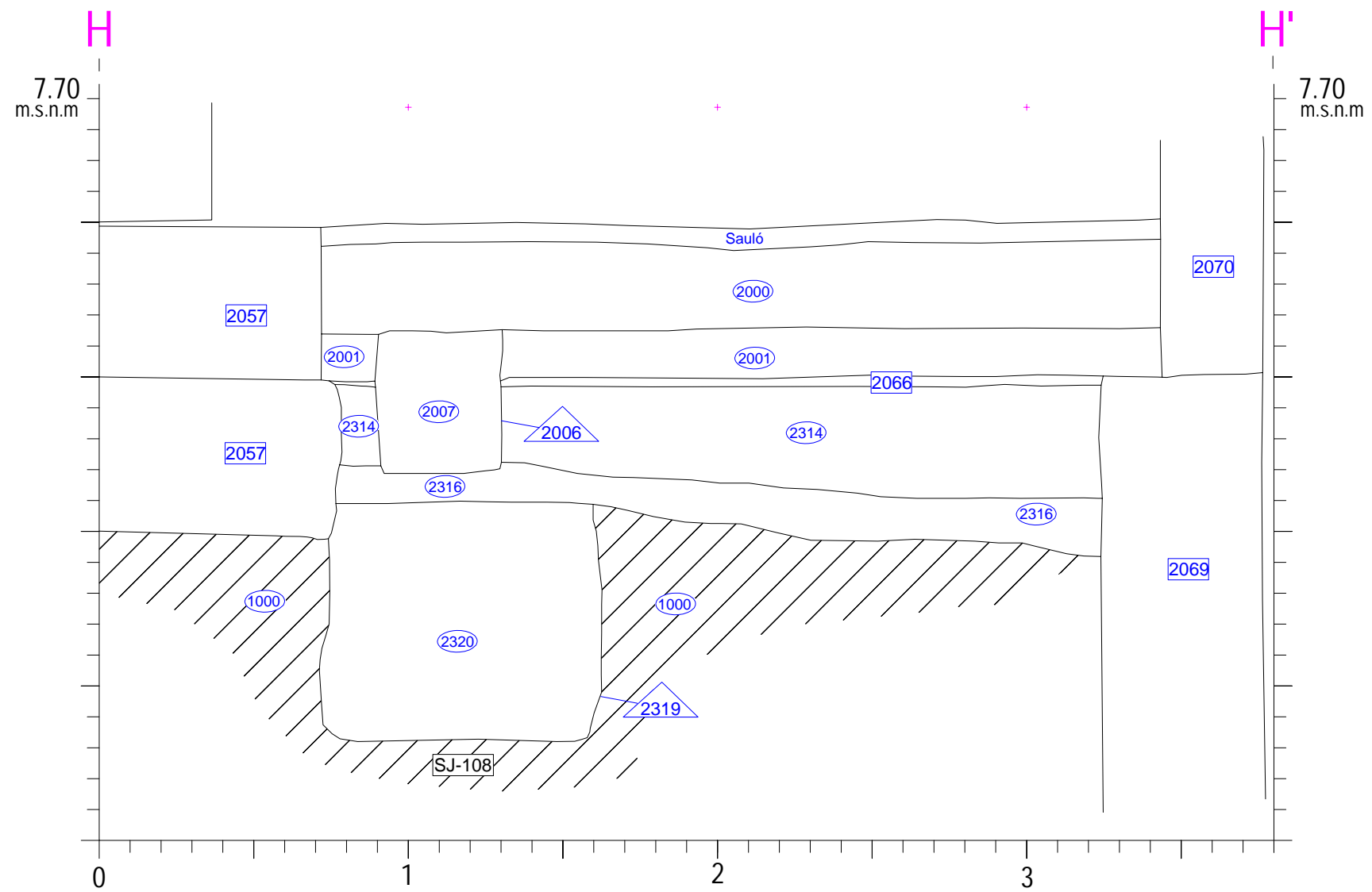

Secció SO-NE

Secció SO-NE

11.2. Documentació Fotogràfica

Fotografia 1: Espai on es va efectuar la intervenció de 2007, tapat amb sauló.

Fotografia 2: Vista general des del costat sud-est de l'àrea d'intervenció netejada, amb les estructures exhumades el 2007.

Fotografia 3: Vista general des del costat nord-oest de l'àrea d'intervenció netejada, amb les estructures exhumades el 2007.

Fotografia 4: Extrem nord-oest, que no va ser excavat el 2007.

Fotografia 5: Extrem sud-est, que no va ser excavat el 2007, amb la capa de ciment UE 2066.

Fotografia 6: Sitja SJ-5, abans de la seva excavació.

Fotografia 7: Sitja SJ-5, en el nivell deixat en l'excavació de 2007.

Fotografia 8: Sitja SJ-5, cota final.

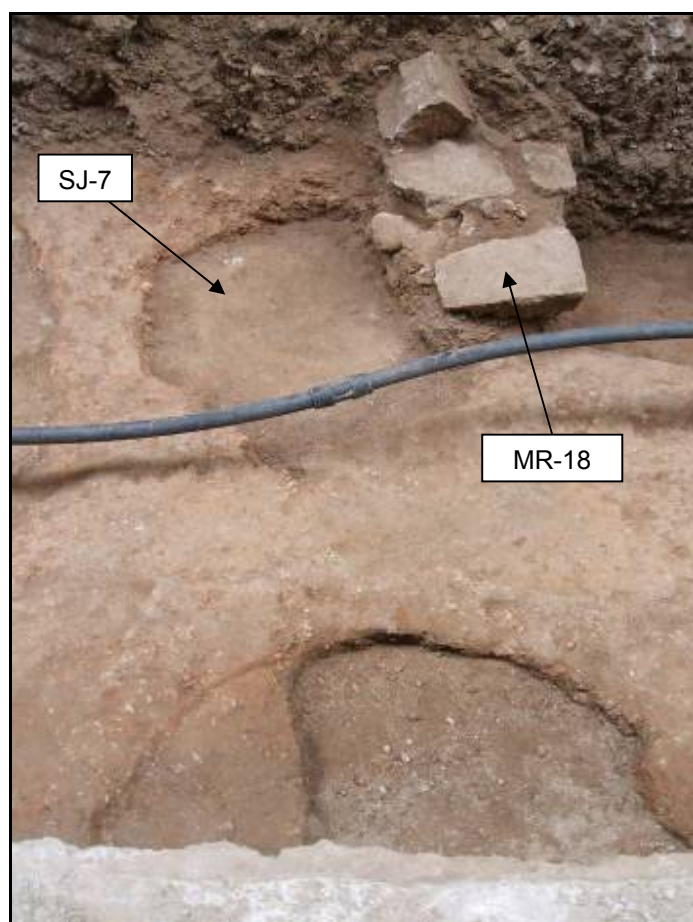
Fotografia 9: Sitja SJ-6, abans de la seva excavació.

Fotografia 10: Sitja SJ-6 excavada i pou PO-103 retallat.

Fotografia 11: Sitja SJ-6 i pou PO-103 excavats.

Fotografia 12: Sitja SJ-7 i MR-18 abans del desmuntatge i l'excavació.

Fotografia 13: Sitja SJ-7 amb el mur MR-18 desmuntat i el paquet de sediment de sota sense excavar.

Fotografia 14: Sitja SJ-7 excavada totalment.

Fotografia 15: PO-100, abans de l'excavació.

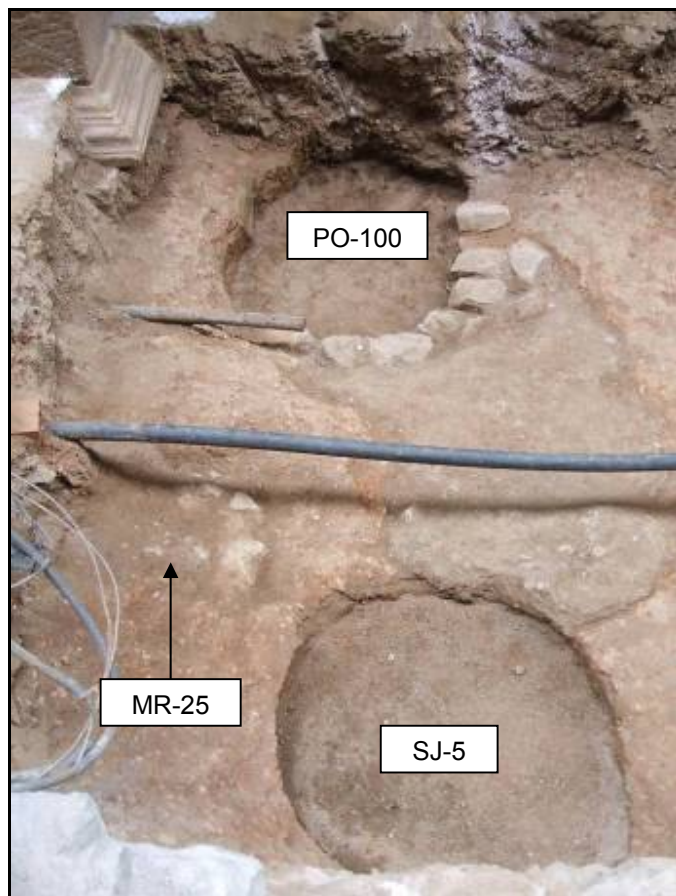
Fotografia 16: PO-100 al nivell deixat per Fragments el 2007, i desmuntatge parcial del mur UE 2022.

Fotografia 17: PO-100, rebaix fins la cota 4'55 m s.n.m.

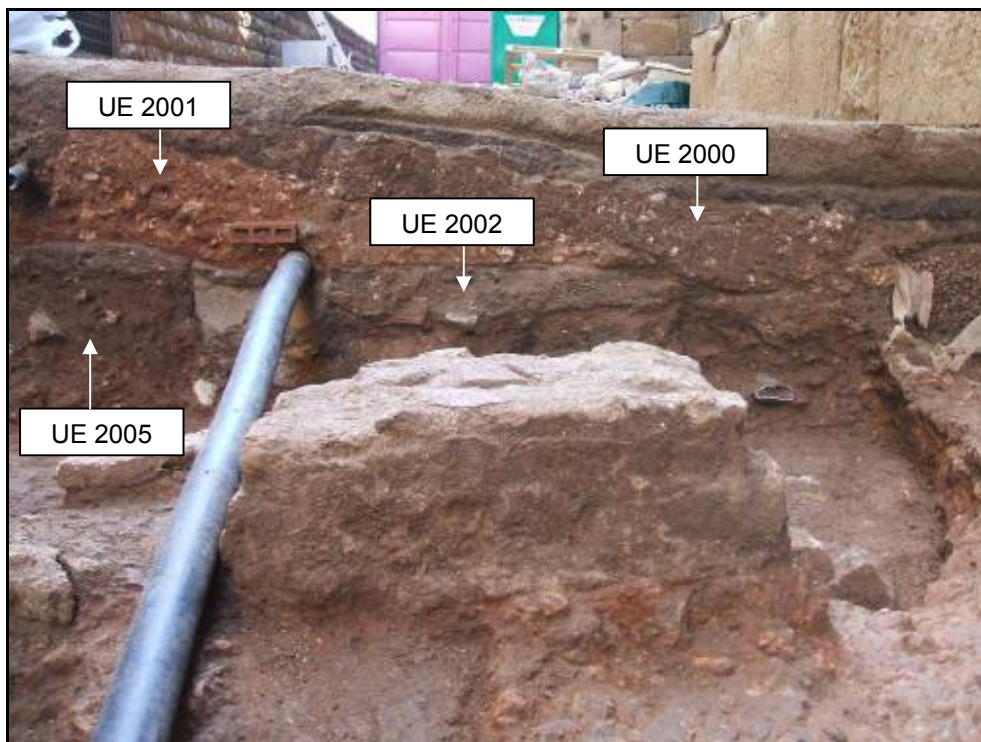
Fotografia 18: PO-100, desmuntatge total del mur UE 2022 i planta del pou.

Fotografia 19: Vista general de l'ubicació del mur altimperial MR-25 abans de l'excavació.

Fotografia 20: El mur MR-25, netejat, abans de la seva excavació.

Fotografia 21: Estratigrafia de l'extrem sud-est.

Fotografia 22: Pou PO-100, durant el rebaix final de la cala amb màquina.

Fotografia 23: Sitja SJ-101, abans de l'inici de la seva excavació.

Fotografia 24: Sitja SJ-101, parcialment excavada.

Fotografia 25: Sitja SJ-101, final d'excavació.

Fotografia 26: Sitja SJ-102, abans de l'inici de la seva excavació.

Fotografia 27: Sitja SJ-102, final d'excavació, amb paquet de sediment sota l'estructura MR-104.

Fotografia 28: Sitja SJ-102, final d'excavació.

Fotografia 29: Pou PO-107, abans de l'inici de la seva excavació.

Fotografia 30: Pou PO-107 excavat, amb sitja SJ-105 sense excavar.

Fotografia 31: Pou PO-107 i sitja SJ-105 excavats, amb possible claveguera CL-106.

Fotografia 32: Possible claveguera CL-106.

Fotografia 33: Possible claveguera CL-106.

Fotografia 34: Sitja SJ-108, al costat de la base de la torre 21 abans de l'excavació.

Fotografia 35: Sitja SJ-108, excavada.

Fotografia 36: Sustentació dels carreus rectangulars a la base de la torre 21, format per morter de calç, *tegulae* i pedres més petites.

Fotografia 37: Sustentació dels carreus rectangulars a la base de la torre 21, format per morter de calç i pedres.

Fotografia 38: Detall de pedra amb motllura ubicada a la fonamentació de la torre 21.

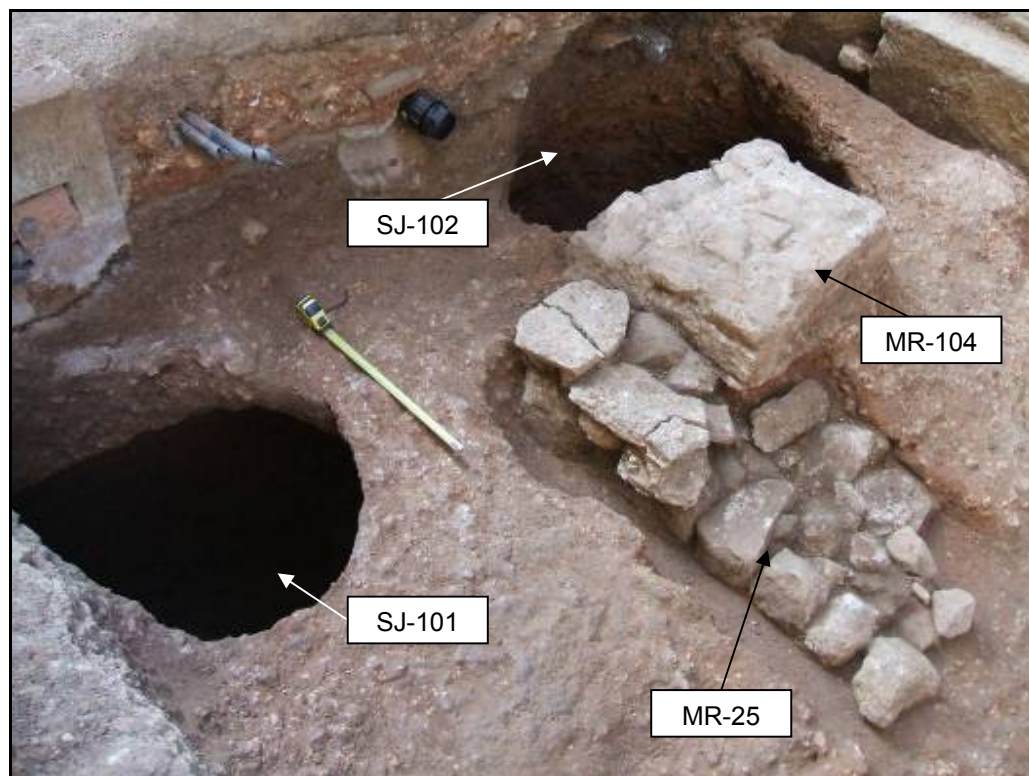
Fotografia 39: Rasa de fonamentació de la torre 22.

Fotografia 40: Rasa de fonamentació de la torre 22 durant el procés de buidament.

Fotografia 41: MR-25 i MR-104 excavats

Fotografia 42: Vista general de MR-25 i MR-104 excavats.

Fotografia 43: Vista general de rasa de MR-25 i MR-104 desmuntats.